

Chlumecké časopis chlumeckého regionu listy

ročník LI ♦ Chlumeck nad Cidlinou dne 25. 3. 2021 ♦ cena 19 Kč

3

fotografie Antonín Fibigr

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

skončila další zima, která měla dvě rozdílné tváře. Ta převládající byla obvyklá, s teplotami nad nulou, okolo nuly, u nás v nížině s deštěm. Prostě, jak jsme zvyklí po mnoho let. A asi na 14 dnů i Chlumecko pokrýl sníh a přišly silnější mrazy. Tuhle ladovskou zimu v naší nadmořské výšce jsme nečekali, protože je tomu asi 7 let nazpět, kdy také chvíli v únoru vydržel sníh. Nu a ten sníh s pokrývkou asi 13 centimetrů napadl u nás během jediného dne, přesněji za 3 hodiny v druhé části noci, jakoby někdo protrhl nad Českem perinu. A bylo zle! Alespoň podle zuřivých a kousavých připomínek několika občanů z města, kteří vyvrhli své úžasné názory na sociálních sítích. Technické služby města Chlumec nad Cidlinou mají samozřejmě zpracován plán na odklizení sněhu, který je rozdělen podle důležitosti do čtyř okruhů. Disponujeme slušnou technikou, kterou obsluha prohání po místních komunikacích a po chodnících. Znovu připomínám, že místních komunikací máme okolo 27 kilometrů a chodníků okolo 40 kilometrů. Ten únorový den se sněhovou nadílkou jsme však měli i trochu pech, přestože držíme i pohotovost o víkendech. Dva určené zaměstnanci na strojovou techniku byli handicapováni nemocí a jeden pluh se 15 minut po výjezdu do terénu porouchal a musel se vrátit. Přesto musím pracovníky technických služeb pochválit, protože plán odklizení sněhu proti normálnímu stavu se zpozdil o pouhé 2 hodiny. Během jediného dne, kdy jsme museli improvizovat, byl sníh z většiny tras odklizen a vozovky a chodníky ošetřeny inertním materiálem (písek) i chemickým posypem. Pokračovalo se i další tři dny, ale zde nastaly potíže. Spočívaly především v tom, že mnoho ulic je doslova zacpaných parkujícími osobními vozy. Osobně jsem hlásil městským rozhlasem výzvu, aby si lidé v rámci svých možností auta z ulic odklídili do svých dvorů, pokud je to jenom trochu možné. Bohužel musím konstatovat, že výzvy uposlechl tak 20 % majitelů vozidel. Mezitím pokračující mráz v kombinaci s vyhmутým sněhem vytvořil ujeté zmrazky, se kterými si již žádný pluh nedokázal poradit. Ač nerad to říkám, nejenom v našem městě „se rozmohl ta-

kový nešvar“. Lidé jsou velmi pohodlní a raději nechávají své plechové miláčky stát na ulici před domy, i když by mohli parkovat na svých pozemcích. V mnoha rodinách již je ale běžné, že jsou k dispozici dvě auta, někdy i tři. Nemám spočítáno, kolik tisíc aut je denně parkováno na našem katastrálním území, ale již to může být tak 4.000 kousků. Polovina z nich parkuje na ulicích a vytváří těžké problémy s údržbou vozovek. Jsem pesimistou – situace se v tomto ohledu nezlepší.

Na druhou stranu si vážím těch občanů, kteří prostě, tak jako tomu bylo dříve, vezmou do rukou svá hrabla a před domem si uklidí přilehlý chodník. Někteří druzí vezmou do svých líných pařátů mobil a z teplíčka domova píší svoje rozumy o neschopnosti vedení města a technických služeb na sociální síti. Jaký to diametrální rozdíl mezi našimi občanky! Kritizovat a házet blátem je tak snadné, vzájemně si pomáhat je složitější, ale o to cennější. Ať si po přečtení těchto řádků udělá názor na toto téma sám.

Aby nebylo sdíleno, že sníh je pouze metlou chlumeckého lidu, konstatuji, že především v zámekském parku (díky pochopení rodiny Kinských dal Borgo) bylo prožito mnoho radosti. Celé rodiny s dětmi, ale i prarodiče zde zase po delší době zažili úžasné chvíle v současné nelehké době. Stejně tak celé třídy mateřských školek a třídy prvního stupně základní školy. Vrstva sněhu snad měla i blahodárné účinky na půdní porosty – podle přísloví „Únor bílý pole sílí“. A snad i ten odporný kůrovec zimním vlhkem pochcipe, protože stromy ho dostatkem vláhy mohou udusit.

Z jiného soudku: město požádalo o dotaci na revitalizaci aleje v Žiželické ulici, směrem ke hřbitovu. Rádi bychom zde pokáceli pravou stranu starých a většinou nemocných lip (řadu mezi chodníkem a vozovkou) a ihned bychom zde nasázeli alej novou. Opět to budou lípy, ale druh pomaleji rostoucí. S tím souvisí i plánovaná větší investiční akce – rekonstrukce parkoviště před hřbitovem. Tuto akci provedeme bez dotace, ale narážíme opakovaně na připomínky jednoho účastníka řízení.

S tím, že se oteplí, nastanou asi větší problémy s naší partou bezdomovců. Kontroloval jsem s panem místostarostou jejich sídlo v porostu u železničního přejezdu v blízkosti lišické silnice. Přítomen byl i expert kominík, který konstatoval, že topidlo na tuhá paliva již neodpovídá normě, a proto jsme zde ihned zakázali topit. Partička se zavázala, že provede kvalitní jarní úklid okolí. Naším přáním je, aby se zdržovala co nejvíce zde ve svém honosném příbytku a co nejméně navštěvovala centrum města. Podle toho, jak naše přání budou plnit, zachová se městská rada na podzim, jestli opět nainstalujeme kvalitnější kamna do „Hiltonu II“, jak jsme si maringotku pro partičku pojmenovali. Zdá se, že pouze pohružka odvozu maringotky na členy party trochu funguje. Uvidíme.

Do konce roku 2020 zastupitelstvo splnilo zákonnou povinnost zpracovat a schválit zastavovací studii v souladu s územním plánem obce do určených ploch k zastavění rodinnými a bytovými domy, včetně dodržení koeficientu budoucích veřejných prostranství. Při nejlepší vůli zpracovatele projektů však není možné plně zpracovat do ploch s rozlohou desítek hektarů akceptaci soukromých pozemků. Pro rozvoj území je totiž nezbytné trasovat logické budoucí trasy komunikací, podél kterých musí také vést kapacitní inženýrské sítě. Vždycky se tedy toto trasování dotkne soukromých vlastníků, většinou k jejich nevůli. Proto se již nyní množí velmi rozhořčené protesty proti těmto studiím. Vedení města má snahu toto řešit, protože soukromé vlastnictví je, zaplať Bůh, v současnosti posvátné, ale vše má své hranice. I soukromí vlastníci si musí uvědomit, že jejich pozemky by se mohly v budoucnu zhodnotit v dobré symbióze se sousedy a s koordinátorem rozvoje města, kterým vždy zůstane zastupitelstvo, demokraticky zvolené. Divoká, neorganizovaná výstavba vždycky posléze přinese velké problémy, kudy vést infrastrukturu (viz lokalita Na Františku) Naopak totální přísná urbanizace území zase krutě zápasí se soukromým vlastnictvím. Postupné vyřešení tohoto extrémně obtížného úkolu by mělo být naší prioritou, aby se naše město, které má nakročeno k opravdu velkému rozvoji díky strategické poloze, mohlo dynamicky rozvíjet. Tedy přestože se tohle zdá někdy neřešitelné, per partes se k smírnému řešení jistě propracujeme.

V samostatném článku, kterým je výzva starostům a zastupitelům z okol-

ních obcí Chlumecka, se dočtete o našich záměrech s poskytováním terénní a denní stacionární sociální služby. Středisko sociálních služeb o.p.s., kterým je město zřizovatelem, má nyní k dispozici nové auto, na které přispěly některé místní firmy a okolní obce. Je na 4 roky v pronájmu a poté bude odkoupeno za zůstatkovou cenu. Ojeté auto převedeme na doježdění do technických služeb.

Pandemická situace s C 19 je v době, kdy píší tyto řádky, na vrcholu vši té hrůzy. Místo postupného slibovaného rozvolnění jsou již zavřeny školy i školky tzv. tvrdým lockdownem na základě nového nouzového stavu. Zase se mluví o výměně ministra zdravotnictví, respirátory a roušky musíme mít na obličejích i v liduprázdných ulicích, jakoby celý vzduch byl zamořený morem, 30.000 uniformovaných složek nás střezí v okresech s palnými zbraněmi v rukou. Covid zničil ekonomickou situaci republiky na mnoho let. Silně je podlomeno vzdělání žáků a studentů na všech stupních škol – to se již nijak dohonit nedá.

Očkování proti C 19 jde bohužel velmi pomalu. K dnešku jsou na Chlumecku očkováni všichni obyvatelé 80+, klienti v domovech seniorů, a také zdravotníci (pokud chtěli). Nyní probíhá očkování obyvatel 70+ a učitelů. Tato vrstva obyvatel bude očkována do dubna. Poté se všechno zrychlí, protože vakcín již bude dost, a troufnu si odhadnout, že vrstva 40+ bude naočkována do června. A to je již polovina populace. Věřím, že děti do 15 let nebudou muset být očkováni. Pak to znamená, že zbytek populace bude naočkován během léta. Podle mého názoru jsou klíčem k podstatnému urychlení vakcinace všech věkových kategorií obyvatel praktičtí lékaři. Právě ti by měli mít možnost očkovat co nejdříve. Vždyť podrobně znají chorobopisy svých klientů, mají vybavené ordinace a lidé jim důvěřují.

K tomu přidávám velmi optimistický bonus: jakmile se oteplí, nachejte se co nejrychleji alespoň na obličej, na paže a krk co nejvíce slunečkového bronzu. Je jasné a nepochybné, že vitamín D je hrozný smrták na C 19, a nic

vás to nestojí. Tedy ahoj na zahrádkách při jarních pracích nebo na toulkách přírodou! Ono to moc a moc pomůže i na psychiku! A když je zdravá hlava, tedy konkrétně ten vnitřek, kterému se někdy říká mozek, potom většinou bude zdravé i tělo až po nehty na nohou.

Jak je mysl každého z nás rozjitřená, i mně se zdál podivný sen o tom, kterak jsme skokově pozabýjeli coronavirus v celém našem milém městě. Zde je: Aj, areál koupaliště zaplnil se obyvateli v plavkách během teplého jarního dne, hudba hrála z místního tlampače a každou půlhodinu na chraplavý povol „Otočit“ masa lidí převrátila se z břicha na záda nebo naopak a náhle na jasném nebi objevil se mráček ve tvaru velkého D. Ano, bylo to dobré znamení: blahodárný vitamín D je tu s vámi! Tedy hurá do opalování, ale se šetrnými krémy.

Ať se tak stane!!! Howgh!!!
P. S.: a šup do skříně se zimními kabáty, zimními škrpály a huňatými pokrývkami hlavy!!! Ať odpočívají v pokoji!!!

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení spoluobčané,
vládní opatření se neustále mění a těžko se s nimi srovnáváme. Upínáme se ke zbývajícím hodnotám a vyhlížíme změnu k lepšímu. Pozitivní jsou snad informace k rozvoji našeho města.

Probíhají výběrová řízení na zhotovitele:

- úpravy ve Slavičkově hale (realizace duben – září 2021, rozpočtová cena je 8,9 mil. Kč, přiznaná dotace je ve výši 4,8 mil. Kč)
- komunikaci Na Františku (rozpočet 8,9 mil. Kč, zároveň žádáme o dotaci 6,2 mil. Kč)
- dopravní terminál u nádraží (první etapa ve formě parkoviště u železniční trati - začátek červen 2021, celkový rozpočet je 32 mil. Kč, schválená dotace je 28 mil. Kč)

Žádosti o dotace jsou zpracovávány na:

- přechod u PENNY Marketu

- křižovatku ulic Havlíčkova – Kozelkova
- tělocvičnu ZŠ
- úpravy radnice
- výměnu bezdrátového rozhlasu
- obnovu aleje lip v Žiželické ulici ke hřbitovu
- veřejné osvětlení cyklostezky do Kladru podél I/11
- oprava povrchu chodníku v Lučicích od zastávky autobusu směrem k Pamětníku
- opravy sokolovny (žadatelem je TJ Sokol Chlumec n. C.)

Probíhá výběr projektanta na zasíťování a parcelaci na Krašově. Zde se ve dvou etapách rýsuje možnost masivní výstavby rodinných domů. Pokračují práce na projektové dokumentaci kanalizačního a vodovodního řádu pro 3 stavební parcely v Kladrubech za stavebninami. Nezáhlí ani soukromí investoři a vznikají bytové jednotky na více místech ve městě.

Dokončují se projekty:

- oprava chodníku v Rooseveltově ulici od Dvořákovy ulice až po provoznu pana Krajzla
- záměr světelného dopravního řízení Kozelkova – Pražská
- úprava Smetanovy ulice
- rekonstrukce mostů a propustek v Lučicích
- rozšíření parkoviště Družstevní
- přemístění autobusové čekárny v Lučicích

Projekční kancelář RECPROJEKT jedná s majiteli nemovitostí v místních částech Lučice a Pamětník o možnosti připojení na veřejnou kanalizaci.

Probíhají urgencye k vyjádřením příslušných úřadů na akce:

- výstavba bytových domů v území U Starého hradu
- bytový dům a zázemí společnosti VE-RA v prostoru po bývalém kravínu v ulici Komenského

- možná zástavba soukromých vlastníků Na Františku
- úprava předpolí hřbitova
- protipovodňová opatření
- oprava Říhova domu na denní stacionář a multifunkční sál
- rekonstrukce komunikace V Lipkách

Pracujeme i na dalších podnětech, zmíním:

- navýšení kapacity základní školy
- výměna oken staré budovy ZŠ
- obnova skateparku u ZŠ
- opravy v mateřských školách
- úprava interiéru zdravotního střediska

- opravy bytových domů
- úprava veřejných WC
- nátěr koupaliště
- terénní úpravy skládky Kladruby
- oprava chodníků v ulicích Chvojko-va a Tylova, Sadová – Krkonošská, Kollárova, Selských bouří, Klareto-va, Na Lukách, Na Vinici, Říhova...
- prodloužení chodníku směrem k Olešnici
- zpevnění chodníků na hřbitově
- pokračování oprav řízených krajem na silnici 327 vedoucí od železničního přejezdu k Fajnparku
- výměna povrchu vozovky v křižovatce Havlíčkova – Komenského, zpev-

něný povrch ulice Na Valech, oprava Průmyslové komunikace

Jsm rádi za investice kraje do poslední zmíněné komunikace číslo 327 na Nový Bydžov, ovšem etapizace nám všem přidělává vrásky v dopravních omezeních a nutnosti objíždek.

Děkuji za spolupráci i náměty. Poklonu a obdiv skládám všem pečujícím o druhé.

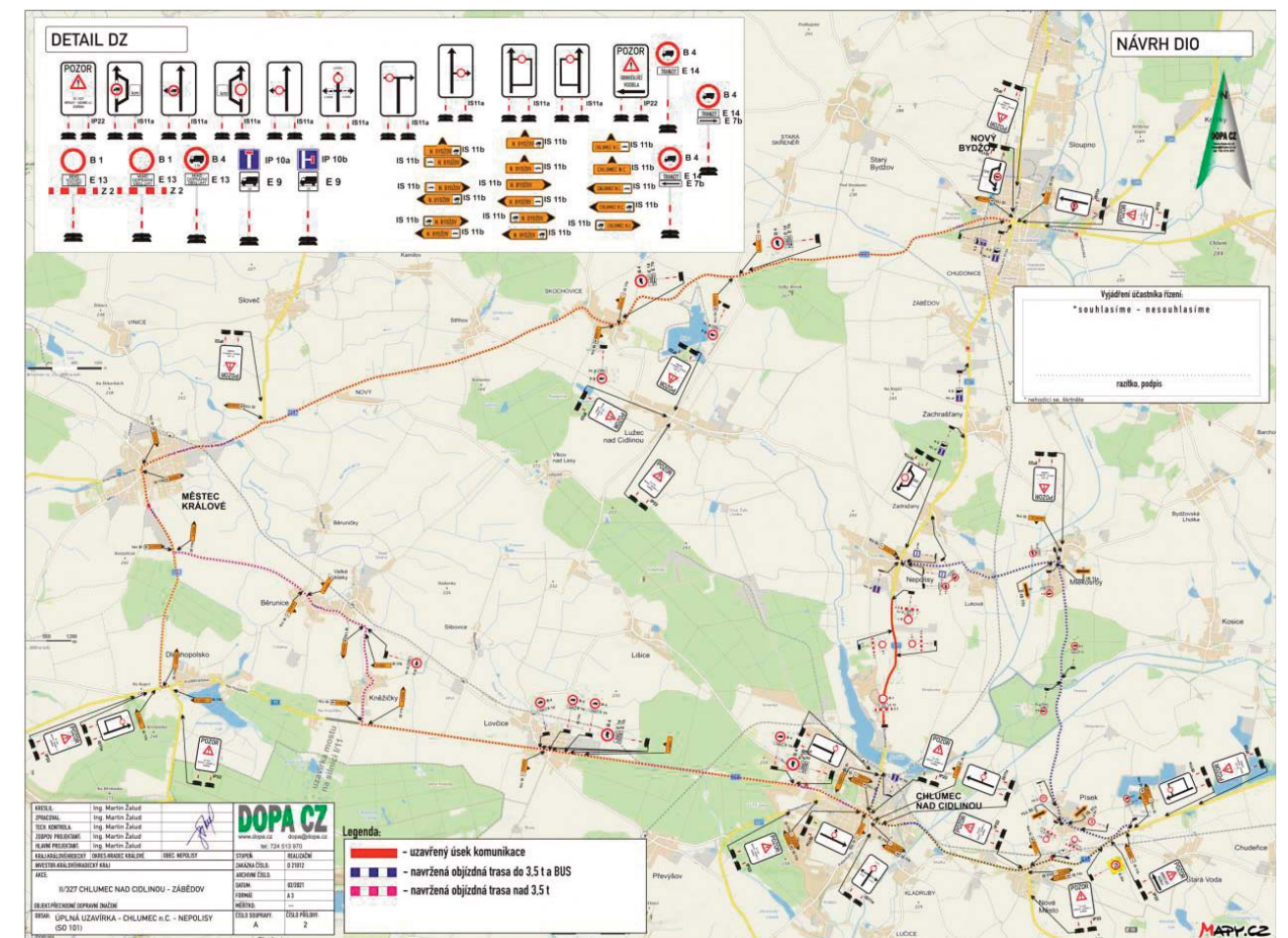
Přeji pevné zdraví a viru v lepší zítřky.

Mgr. Vladan Kárník,
místostarosta města

Dopravní omezení směrem na Nový Bydžov

V období **od 6. 4. 2021 do 6. 6. 2021 bude uzavřena komunikace II/327 v úseku Desta – Nepolisy.** Objíždná trasa pro nákladní automobily bude vedena přes

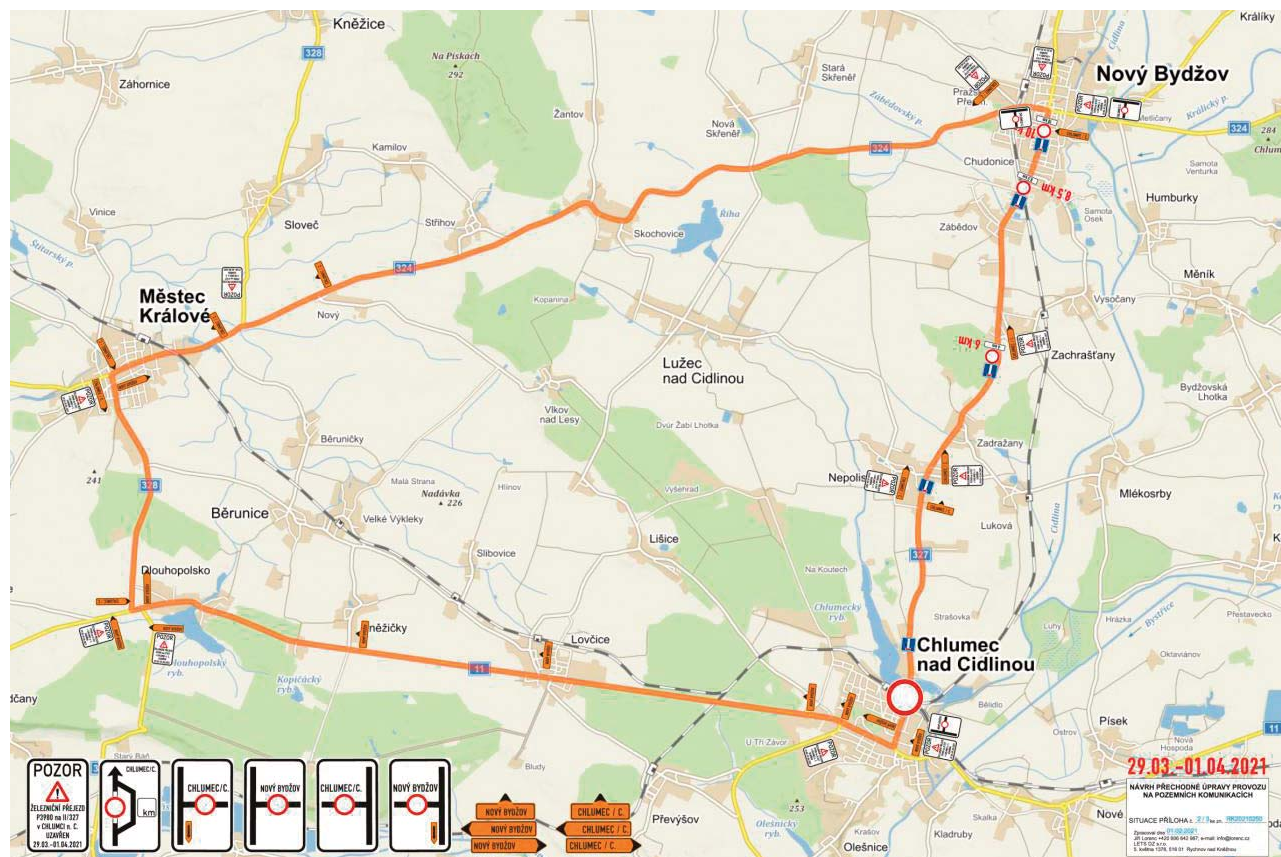
Dlouhopolsko a Městec Králové, pro osobní automobily pak přes Nové Město – Písek – Mlékosrby a Nepolisy (Zadražany).

Od pondělí 29. 3. 2021 do čtvrtka 1. 4. 2021 bude uzavřen pro veškerou silniční dopravu železniční přejezd v Chlumu nad Cidlinou. Oficiální objízdná trasa bude stanovena pro všechna vozidla přes Dlouhopolsko a Městec Králové. Kolem „sádek“ v Chlumu nad Cidlinou

bude zakázán průjezd automobilů. Řidiči osobních automobilů nejspíš využijí „tradiční“ objízdnou trasu přes Nové Město – Písek – Mlékosrby a Nepolisy (Zadražany).

zdroj: <https://www.nepolisy.cz>

ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA A RADY MĚSTA

VÝPIS Z USNESENÍ 67. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 8. 2. 2021

Rada města:

- **Schvaluje** zpracování odborného posudku na akci „Výsadba stromů v ulici Žiželická“ firmou OK ZAHRADY s.r.o., Jos. Jungmanna 1735, 504 01 Nový Bydžov, IČO: 28768655.
- **Schvaluje** zadání zakázky na zpracování žádosti o poskytnutí dotace na akci „Výsadba stromů v ulici Žiželická“ společnosti Centrum evropského projektování a.s., Hradec Králové, Švendova 1282, IČO: 27529576.

- **Bere na vědomí** aktuální informace o lokalitě Krašov 3 (v souladu s územní studií Krašov).
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o smlouvě budoucí o realizaci napojení na el. energii tří stavebních parcel v Kladrubech mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035 dle předloženého návrhu.
- **Schvaluje** závěrečný zápis z provedení inventarizace majetku a závazků města Chlumec nad Cidlinou za rok 2020.
- **Schvaluje**, vzhledem k situaci vyvolané pandemií, uvolnění z celkové

rozpočtované částky na dotace pro neziskové organizace 975.000,- Kč.

- **Schvaluje** úpravu ceníku služeb poskytovaných na městském koupališti a kempu s účinností od 1. 5. 2021 takto: vstupné na koupaliště pro dospělé 80,- Kč, vstupné pro dospělé po 16.00 hod. v den konání koncertu 80,- Kč, permanentka 900,- Kč, osoba/noc ve vlastním zařízení 100,- Kč, motocykl/noc 50,- Kč, osobní automobil/noc 100,- Kč, obytný vůz/noc 200,- Kč, tažený karavan/noc 150,- Kč, stan malý/noc 80,- Kč, stan velký/noc 130,- Kč, el. přípojka/noc 80,- Kč, lednice/noc 30,- Kč.

- **Bere na vědomí** informace ve věci dopravního řešení křižovatky v ul. Kozelkova.

VÝPIS Z USNESENÍ 68. ZASEDÁNÍ RADY MĚSTA konaného dne 22. 2. 2021

Rada města:

- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene (Název stavby: „Vodovod Chlumec nad Cidlinou ul. Kozelkova od železničního přejezdu po konec úseku za hrází Chlumeckého rybníku“ a „Vodovod Chlumec nad Cidlinou, ul. Kozelkova od ulice Smetanova po železniční přejezd“) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a.s., IČO: 48172898 s cenou 22.200,- Kč + DPH.
- **Schvaluje** uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohody o umístění stavby č. IV-12-2012527/VB/1 (Název stavby: LUČICE, PČ. 126/9, PŘÍPOJKA KNN) mezi městem Chlumec nad Cidlinou a ČEZ Distribuce, a.s., IČO: 24729035 za cenu 1.000,-Kč + DPH.
- **Schvaluje** ukončení smlouvy o umístění nápojového automatu v bu-

dově radnice dohodou k 30. 4. 2021. Ke dni ukončení stávající nájemce zajistí vybití potřísnění zdi.

- **Bere na vědomí**, v návaznosti na usnesení 15/61/20, aktuální informace o zpětné vazbě oslovených vlastníků soukromých pozemků pod městskými komunikacemi a chodníky a **ukládá** odboru správy majetku a investic v této věci dále jednat.
- **Bere na vědomí**, v návaznosti na usnesení zastupitelstva 12/19/20, aktuální informace o zpětné vazbě oslovených vlastníků připojených pozemků pod městskými komunikacemi a chodníky a **ukládá** odboru správy majetku a investic v této věci dále jednat.
- **Schvaluje** jako dodavatele akce „Rekonstrukce koupelny a zdiva (byť č. 3 v ul. Palackého č.p. 302 – DPS) Jiřího Stuchlíka, Písek 106, IČO: 60143509 na základě předložené cenové nabídky.
- **Schvaluje** realizaci dopravního značení v ul. Havlíčkova a v ul. 9. května dle navržené a PČR odsouhlasené úpravy.
- **Schvaluje** realizaci akce „Oprava povrchu komunikace křižovatky Kozelkova x Havlíčkova a Sv. Čecha“ a uzavření smlouvy o dílo s firmou REKOM Nový Bydžov, a.s. Měník, Barchůvek 2,

IČO: 25264737 dle předložené cenové nabídky.

- **Schvaluje** uzavření smlouvy na modernizaci 2 ks nákladních výtahů v MŠ U Zámku v Chlumu nad Cidlinou s firmou Výtahy Podlesný s.r.o., Pardubice IV, Pardubičky, Dělnická 476, IČO: 06873219 dle předložené cenové nabídky.
- **Schvaluje** Dohodu o výběru poplatků a předávání dokladů mezi městem Chlumec nad Cidlinou a firmou Marius Pedersen a.s., Hradec Králové, Nový Hradec Králové, Průběžná 1940/3, IČO: 42194920.
- **Ukládá** odboru správy majetku a investic poptat cenovou nabídku na vypracování projektové dokumentace na výstavbu chodníku po pravé straně vozovky do Olešnice.
- **Zřizuje**, s účinností od 1. 3. 2021, odbor investic, veřejných zakázek a dotací Městského úřadu Chlumec nad Cidlinou.
- **Ukládá** oddělení investičního rozvoje vypsát výběrové řízení na realizaci akce „Oprava chodníku v Lučicích“.

Jana Jelínková
asistentka starosty

Inzerce

Určeno zastupitelům obcí Chlumecka

Vážená paní starostko, vážený pane starosto, vážené zastupitelky a zastupitelé obcí Chlumecka,

obracíme se na Vás zdvořile s následující žádostí, kterou byste měli projednat na svých veřejných zastupitelstvech. Základní informační schůzka pro starosty obcí Chlumecka proběhla dne 11. 2. 2021 od 16.00 hodin.

Město Chlumec nad Cidlinou již 16 let provozuje dvě registrované sociální služby prostřednictvím založeného Střediska sociálních služeb Chlumec nad Cidlinou, o.p.s. Jedna služba je terénní, kdy zaměstnanci o.p.s. dojíždějí ke klientům domů, a druhá služba je charakteru denního pobytového stacionáře, který má kapacitu cca 15 osob, s adresou Palackého 310/III, Chlumec nad Cidlinou. Pobytový stacionář je vybaven např. polohovací vanou na koupání klientů a dalšími technologiemi a prostorami pro klienty se zdravotním postižením.

Středisko sociálních služeb má s ředitelem Ing. Ladislavem Šimečkem celkem 5 zaměstnanců a v současnosti se stará o 90 klientů na Chlumecku (Chlumec nad Cidlinou plus 12 okolních obcí).

Demografický vývoj bohužel vykazuje nekompromisně rychlé stárnutí české populace i v Královéhradeckém kraji. Královéhradecký kraj uděluje registraci sociálním službám a je MPSV ČR určen k přerozdělování dotací státu do krajského sociálního systému. Kraj je také zřizovatelem domovů seniorů a dalších sociálních ústavů. Komplex širokých sociálních služeb ovšem doplňují i samotné obce a též neziskové soukromé organizace.

Pokud ovšem obec v roli zakladatele neuloží do jí zřízené sociální služby tři a více procent ze svého celkového ročního rozpočtu, je tato služba „trestána“ za nedostatečnou podporu sociálního systému snížením dotace podle kraje nastaveného výpočtového vzorce. To se negativně projevuje i na konkrétním příkladu Chlumce nad Cidlinou následovně:

- celkové náklady Střediska sociálních služeb o.p.s. v roce 2020 byly 3.326.633,22 Kč,
- okolní obce s odběrem služeb pro klienty přispěly 69.375,- Kč,

- konkrétní klienti zaplatili za služby 980.556,- Kč,
- příspěvek od státu (prostřednictvím Královéhradeckého kraje) byl 643.283,88 Kč,
- odpisy (dotace automobil, je i v nákladech) činily 107.116 Kč,
- Město Chlumec nad Cidlinou muselo dokrýt 1.444.000 Kč,
- ztráta r. 2020 činí 82.302,34 Kč.

Pro rok 2021 chlumecká sociální služba obdržela od MPSV ČR (prostřednictvím přerozdělování krajem) stejnou částku jako vloni, ale ministryně Maláčová populisticky zvedla plošné platy zaměstnanců v sociálních službách o 10 %, aniž by MPSV ČR zvedlo dotaci do systému. Rozdíl musí opět uhradit zakladatel, a proto Město Chlumec nad Cidlinou pro rok 2021 již počítá s výdaji 1.950.000 Kč!

Z pozice předsedy sociálního výboru na KHK se pokusím přesvědčit krajské zastupitele o nutné změně přerozdělování finančních prostředků v území pomocí spravedlivějšího vzorce, ale bude to úkol zdlouhavý a obtížný, který znamená v důsledku citelně oslabit dotace do sociálních zařízení zřízených přímo krajem.

Město Nový Bydžov již před třemi lety zavedlo pro svoje sociální zařízení (DUHA) systém solidárního příspěvku od okolních obcí. Jedná se o smluvní dokument, kde na novobydžovskou sociální službu okolní obce přispívají podle klíče 50,- Kč/trvale přihlášená osoba v obci – toto platí pro obce do 500 obyvatel a pro obce s počtem přesahujícím 500 obyvatel tyto platí 10,- Kč za každého obyvatele nad počet 500 obyvatel.

Tento solidární systém bychom rádi aplikovali od roku 2021 i na Chlumecku, aby se alespoň o cca necelých 200.000,- Kč snížila neúměrná zátěž pro Chlumec nad Cidlinou, který i nadále ponese dominantní náklady na provoz zmíněných dvou sociálních služeb. V příloze dopisu naleznete základní rozbor ročního rozpočtu Střediska sociálních služeb o.p.s. Chlumec nad Cidlinou

a vzor případně Vámi schválené smlouvy o příspěvku Vaší obce.

Vzhledem k již zmíněné neutěšené demografické situaci se Město Chlumec nad Cidlinou systémově připravuje na „horší časy“ plánovanou rekonstrukcí Říhova domu na kapacitnější pobytový stacionář pro seniory Chlumecka (s nadsázkou na mateřskou školu pro seniory), kdy již nechalo zhotovit nákladem 1,5 milionů korun PD. Podle možnosti získání dotace bychom rádi stacionář vybudovali nákladem 26 milionů korun snad do 3 let.

Osobně bych byl velmi rád, zda by si tuto myšlenku dokázali osvojit další osvětlení zastupitelé z Chlumecka, protože toto budoucí centrum významně pomůže řešit stále svízelnější situaci s umísťováním bezmocných seniorů do bezpečného zařízení, aby se jejich děti nemusely zabývat deprimující myšlenkou vzdání se profesní dráhy z ohledu na své rodiče a aby se co nejdříve oddělilo jejich umístění do domovů seniorů. Navíc již dnes chybí pouze v Královéhradeckém kraji cca 2.200 lůžek v pobytových sociálních zařízeních a situace se bude ještě zhoršovat.

Vážení zastupitelé, jménem chlumeckých zastupitelů budeme doufat ve Vaši podporu námi poskytované sociální služby v území, protože se situace ohledně sociálních potřeb může každoročně měnit rychle i ve Vaších obcích. Projednejte prosím tuto naši výzvu co nejdříve a město Chlumec nad Cidlinou se bude těšit na pokračování dobré mezi obecní spolupráce a vzájemné pomoci v této nelehké době.

S úctou

Ing. Miroslav Uchytíl
starosta města
a předseda sociálního výboru
zastupitelstva
Královéhradeckého kraje

Ing. Ladislav Šimeček
ředitel
Střediska sociálních služeb o.p.s.
Chlumec nad Cidlinou

V Chlumci nad Cidlinou
Dne 15. 2. 2021

Přílohy:

- 1x Systém financování sociálních služeb
- 1x Smlouva s obcí o poskytnutí dotace z rozpočtu obce
- 1x Žádost o poskytnutí dotace

Dvě otázky pro...

V průběhu krátkého povídání s osobnostmi spjatými s Chlumcem nad Cidlinou bychom vám rádi přiblížili jejich názory, přání a pohled na svět. Vnímáme je jako důležité a inspirující podněty pro každodenní práci v našem městě. Velmi nás těší, že pozvání přijal Michal Sura, nejmladší zastupitel našeho města.

Michale, jsi nejmladší zastupitel našeho města. Co po dvouleté zkušenosti hodnotíš za povedené a co by se naopak ve směřování města mělo změnit?

Vážím si toho, že jsem dostal příležitost nahlédnout pod pokličku a podílet se na rozvoji našeho města. Příjemně mě překvapilo, že v zastupitelstvu není koalice ani opozice. Žádný politický boj se tu nekoná. Z mého pohledu je důležité, že se daří nejen budovat nové objekty, ale také udržovat ty stávající a hledat jim nová využití. Prostor pro zlepšení vidím v dostupnosti bydlení. Chlumec nad Cidlinou je díky své poloze a občanské vybavenosti velmi atraktivní místo k životu. Na nás teď je, abychom co nejrychleji připravili vhodné lokality pro budoucí zástavbu rodinných a bytových domů.

Ve svém volném čase relaxuješ hudbou. Jakou má dle Tebe hudba roli v této zvláštní době?

Pro mě je hudba a bubnování prostor pro seberealizaci, relax, ale i obrovský závazek a zodpovědnost. Momentálně

působím v Big bandu Chrudim a až teprve s korona pauzou jsem si uvědomil, kolik času mi můj koníček zabírá. Pocity, které zažívám při koncertech, mi moc chybí. Když se zamyslím na tím, jak je celá kultura na kolenou, tak si říkám, kolik umělců vůbec bude schopných se ke své profesi nebo zálibě vrátit. Tuto otázku řešíme i během příprav Chlumeckého hudebního léta 2021, protože členové některých kapel se od září ani osobně nesetkali. Přejí nám všem, aby korona co nejdříve zmizela a my se mohli opět osobně potkávat při nejrůznějších kulturních akcích.

Michal Sura

Děkuji za rozhovor

Mgr. Vladan Kárník

Inzerce

Svozy separovaného odpadu na rok 2021:

PLASTY (žlutá) – DRUHÁ středa v měsíci:
(14. 4., 12. 5., 9. 6., 14. 7., 11. 8., 8. 9., 13. 10., 10. 11., 8. 12. 2021)

PAPÍR (modrá) – TŘETÍ středa v měsíci:
(21. 4., 19. 5., 16. 6., 21. 7., 18. 8., 15. 9., 20. 10., 17. 11., 15. 12. 2021)

Bc. Ladislava Zemanová
referentka správního odboru

OZNÁMENÍ

Českého statistického úřadu ze dne 9. 2. 2021

www.scitani.cz

KONÁNÍ SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ V ROCE 2021 V ČESKÉ REPUBLICE

Podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) bude na celém území České republiky přistoupeno **ke sčítání lidu, domů a bytů** (dále jen „sčítání“).

Rozhodným okamžikem sčítání je půlnoc **z pátku 26. března 2021 na sobotu 27. března 2021**. Fyzická osoba podléhající sčítání je povinna poskytnout zákonem požadované údaje. Sčítání je **primárně navrženo jako online, tedy bez nutnosti kontaktu s dalšími osobami**.

Sčítání podléhá:

- každá fyzická osoba, která má v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo které byl na území České republiky udělen azyl, doplňková ochrana nebo dočasná ochrana,
- každá další fyzická osoba, která je na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna,
- každý dům (i neobydlený) a každý byt (i neobydlený).

Povinnost sečíst se se nevztahuje pouze na cizince, kteří jsou v České republice na dobu kratší než 90 dnů (například turisté), a na cizince požívající diplomatické výsady a imunity.

Sčítání organizuje, řídí, koordinuje a jeho přípravu, provedení, zpracování a zveřejnění výsledků zabezpečuje Český statistický úřad (dále jen „Úřad“). Úřad pro potřeby sčítání přebírá údaje z informačních systémů veřejné správy podle paragrafu 7 zákona. Na přípravě a provedení sčítání Úřad spolupracuje s dodavatelem terénních prací a ústředními správními úřady uvedenými v zákoně.

Obecní úřad zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem tento dokument, seznam standardních sčítacích obvodů v obci včetně jejich vymezení a jména, příjmení a čísla průkazů sčítacích komisařů, kteří bu-

dou v jednotlivých sčítacích obvodech sčítání zajišťovat, včetně telefonního spojení na bezplatnou informační linku sčítání a oficiální internetové adresy sčítání.

Sčítání osob se provede poskytnutím údajů jejich zápisem do sčítacího formuláře povinnou osobou. Tou je každá plně svéprávná fyzická osoba podléhající sčítání. Za fyzickou osobu, která není plně svéprávná, poskytne údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, případně jiná osoba oprávněná za ni jednat podle občanského zákoníku. Sčítání lidu, domů a bytů se provádí vyplněním sčítacího formuláře pro domácnost. Údaje o domu a bytu poskytne jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník domu nebo správce.

Povinná osoba poskytne údaje jejich zápisem do sčítacího formuláře buď v elektronické podobě při online sčítání od 27. března 2021 do 9. dubna 2021, nebo následně při terénním došetření.

Terénní došetření provádějí v jednotlivých sčítacích obvodech sčítací komisaři jmenovaní podle zákona. Sčítací komisař se při výkonu své funkce prokazuje průkazem sčítacího komisaře, případně na požádání povinné osoby též svým občanským průkazem nebo cestovním dokladem.

Při terénním došetření sčítací komisař předá členu domácnosti, osobě žijící mimo domácnost, popřípadě vlastníku zařízení, které tvoří samostatný sčítací obvod, sčítací formulář v listinné podobě v předem oznámeném termínu nejpozději do 26. dubna 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Člen domácnosti, osoba žijící mimo domácnost nebo vlastník zařízení, které tvoří samostatný sčítací obvod, odevzdá vyplněný sčítací formulář v odpovědní obálce na poště nebo jej vhozením do poštovní schránky odešle zdarma na adresu P.O. Boxu sčítání, nebo jej doručí na kontaktní místo sčítání, nejpozději do 11. května 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Údaje zjištěné při sčítání jsou chráněny zákonem, nařízením o evropské

statistice, GDPR a dalšími právními předpisy. Tyto údaje nesmějí být použity pro jiné než statistické účely. Sčítací komisaři, stejně jako všechny osoby, které se v souvislosti se zpracováním výsledků seznámí s individuálními nebo osobními údaji, jsou povinny o nich zachovat mlčenlivost. Povinnost mlčenlivosti je časově neomezená.

Český statistický úřad žádá všechny občany, aby odpovědným vyplněním sčítacích formulářů přispěli k úspěšnému provedení sčítání.

Ing. Marek Rojíček, Ph.D.
předseda

Českého statistického úřadu

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci **z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021** má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu **www.scitani.cz** nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost **od 17. 4. do 11. 5. 2021** vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně

venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku **840 30 40 50**. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směřování výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

Seznam kontaktních míst pro Sčítání 2021 pro Královéhradecký kraj

Kontaktními místy pro Sčítání 2021 jsou pracoviště České pošty, s. p. nebo Českého statistického úřadu určená pro veřejnost k vyzvednutí prázdných nebo odevzdání vyplněných listinných sčítacích formulářů pro Sčítání 2021.

Kontaktní místa České pošty, s. p.

Název pobočky	Adresa pobočky (ulice a č.p./č.or., část obce, PSČ, obec)	Telefon
Hradec Králové 1	Československé armády 383/5, 50003, Hradec Králové	954 250 001
Hradec Králové 2	Zamenhofova 915/2, Pražské Předměstí, 50002, Hradec Králové	954 250 002
Hradec Králové 3	Pospíšilova 215/11a, 50003, Hradec Králové	954 250 003
Hradec Králové 4	Pardubická 752, Kukleny, 50004, Hradec Králové	954 250 004
Hradec Králové 5	Fráni Šrámka 1518/3, Pražské Předměstí, 50002, Hradec Králové	954 250 005
Hradec Králové 7	K Sokolovně 540, Věkoše, 50341, Hradec Králové	954 250 341
Hradec Králové 8	Lesní 157/2, Nový Hradec Králové, 50008, Hradec Králové	954 250 008
Hradec Králové 9	Mrštíkova 1767/38a, Nový Hradec Králové, 50009, Hradec Králové	954 250 009
Hradec Králové 11	Štefánikova 534/29a, Moravské Předměstí, 50011, Hradec Králové	954 250 011
Hradec Králové 12	třída Edvarda Beneše 1423/21, Nový Hradec Králové, 50012, Hradec Králové	954 250 012
Smiřice	Nám. Míru 361, 50303, Smiřice	954 250 303
Nechanice	Husovo nám. 38, 50315, Nechanice	954 250 315
Třebechovice pod Orebem	Žižkova 850, 50346, Třebechovice pod Orebem	954 250 346
Chlumec nad Cidlinou	Kozelkova 402, Chlumec nad Cidlinou IV, 50351, Chlumec nad Cidlinou	954 250 351
Nový Bydžov	Jablonského 505, 50401, Nový Bydžov	954 250 401
Jičín 1	Šafaříkova 142, Valdické Předměstí, 50601, Jičín	954 250 601

Ze služební knihy městské policie

1. Když hlídka městské policie vyjžděla k nahlášenému nedorozumění dvou sousedek, ještě netušila, o jak závažnou situaci půjde. Nahlášeno bylo, že soused jedné z nich úmyslně vylil velký sud se špinavou dešťovou vodou a nečistotami na pozemek druhé z nich, čímž zničil celou okrasnou zahradu. Již při příjezdu do ulice hlídce v ústretu běžela netrpělivá poškozená. Hlídka, očekávající přírodní katastrofu na zahrádce zjistila, že se nejedná o žádné poškození, pouze o neplánované připlutí několika kousků ozdobných kamínků a kalu ze sousední zahrady na anglický trávníček. Po zhlédnutí místa a provedení fotodokumentace hlídka došla k závěru, že se pokusí uklidnit situaci a domluvit se sousedkou, že dá zahrádku sousedce do původního stavu. Jelikož viník, který sud původně převrhl, nebyl doma, souhlasila s uklizením znepřátelená sousedka, což ovšem vedlo k dalšímu problému. Poškozená nesouhlasila s tím, že svou sokyni pustí na zahradu, což se hlídce po krátké domluvě podařilo vyjednat. Za dramatických okolností a neustálého dohledu hlídky MP a poškozené byly nečistoty mravenčí prací odstraněny z trávníku, čímž byly otupeny hroty sporu a relativně v poklidné atmosféře se všichni rozešli.
2. Když se hlídka chystá na nahlášený odchyt zvířete, jedná se zpravidla o odchyt opuštěného psa, který se nechá nalákat na piškoty. V tomto případě však o piškoty nebyl žádný zájem. Hlídka měla nahlášen odchyt cizí kachny, která se usadila na zídce mezi zahradami několika starších občanů. Již při příjezdu sousedé hlásili, že dotyčná kachna není nikoho z okolí, že musela odněkud přiletět. Dle vzhledu se ale jednalo o kachnu domácí, proto se hlídka rozhodla, že se ji pokusí odchytil a sehnat majitele. V tu chvíli bylo zaděláno na veliký problém. Kachna nebyla ani zdaleka tak hloupá, jak se tvářila. Rozhodla se totiž, že si se strážníky trochu zašpásuje. Nechala je vždy přijít skoro až k sobě, aby si mysleli, že už ji mají, a v rozhodující chvíli přelétla na další pozemek, aby strážníci museli zdolávat nové a nové překážky. Takto se strážníci přelezla přes pozemky všech sousedů, a když už ji to přestalo bavit, sebrala se a bez okolků odlétla pryč za lepšími časy a nechala za sebou stát zoufalé neúspěšné chytáče, které svým odletem vlastně vysvobodila. Ne vždy holt odchyťové akce dopadnou úspěšně.

městská policie

Inzerce

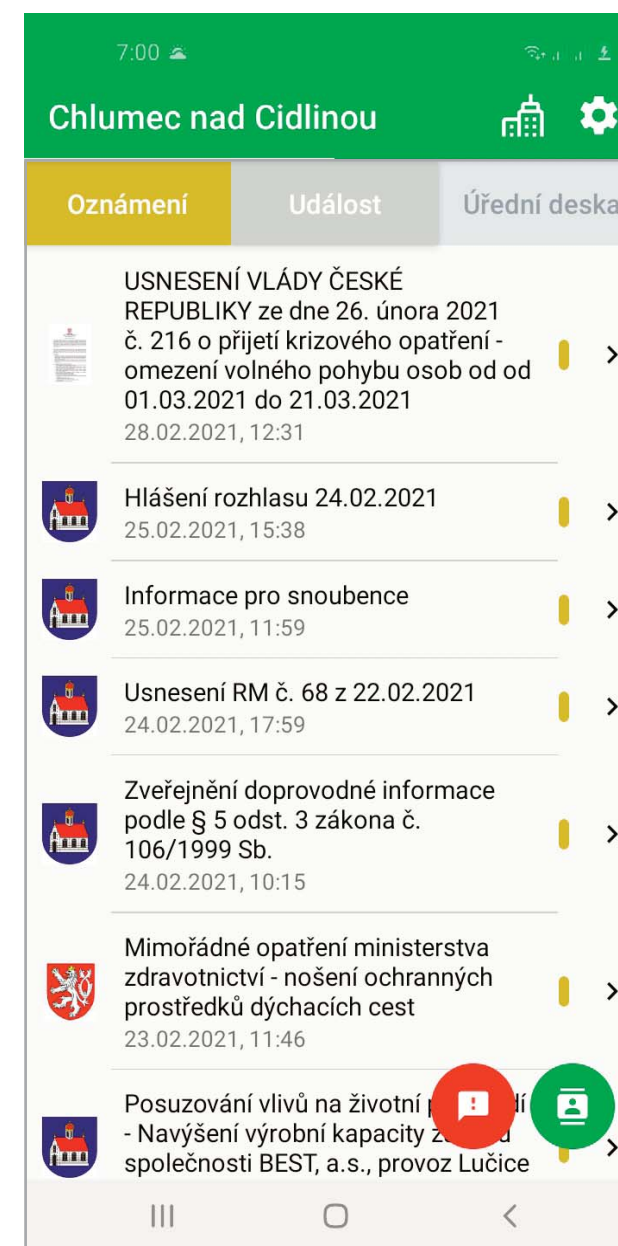
Mobilní aplikace Česká Obec

Město Chlumec nad Cidlinou spustilo do provozu užitečnou pomůcku pro vaši rychlou a pohodlnou informovanost o dění ve městě Chlumec nad Cidlinou o důležitých informacích, uzavírkách, poruchách, povinnostech plateb apod.

Součástí aplikace je i Kalendář událostí či modul Hlášení závad.

Informace se do aplikace automaticky stahují v časových intervalech několikrát denně přímo z webových stránek města.

Zkrátka aplikaci Česká Obec stačí nainstalovat zdarma do svých telefonů (Android nebo iPhone) spustit a vyhledat „Chlumec nad Cidlinou“. Potom už budou automaticky chodit upozornění a nové informace přímo do oznamovací lišty telefonu.

Aplikaci Česká Obec stahujte buď přes **GooglePlay** nebo **App Store**.

Modul Hlášení závad:

V aplikaci naleznete možnost zpětné vazby směrem k úřadu.

Vidíte nedostatek v našem městě, například černou skládku, nesvítící veřejné osvětlení, či jiný nedostatek, jednoduše kliknete v aplikaci ve spodní liště na Hlášení závad, kde se otevře jednoduchý formulář který vyplníte, přidáte fotografii závady, přidáte lokalizaci buď přímo na místě, nebo vyberete na mapě, a to přidržením prstu na místě závady a dáte odeslat.

Hlášení ve formě emailu přijde na městský úřad, kde bude řešen.

Důležité upozornění:

Pokud si aplikaci nainstalujete, zkontrolujte v Nastavení telefonu – aplikace – zapnutí upozornění na již nainstalovanou aplikaci Česká Obec!!!

Mobilní aplikace má velikost 4,56 kB, což zabere minimální místo v paměti mobilního zařízení. Na nové události jste upozorněni prostřednictvím notifikací (upozornění) a na požadavek si načte pouze vybraný příspěvek, který město zadá. Je tedy šetrná k baterii i mobilním datům.

Inzerce

Meteostanice Chlumeck n. Cidlinou náměstí

Přehled vybraných hodnot pro únor 2021

Rychlost větru

Maximální hodnota:
4,6 m/s 7. 2. 2021

Náraz větru

Maximální hodnota:
8,4 m/s 7. 2. 2021

Srážky

Maximální denní úhrn:
7,5 mm 3. 2. 2021

Celkový úhrn:
15,9 mm

Teplota

Minimální hodnota:
-17,8 °C 12. 2. 2021

Průměrná hodnota:
-1,6 °C

Maximální hodnota:
17,2 °C 25. 2. 2021

Relativní vlhkost

Minimální hodnota:
46,1 % 1. 2. 2021

Průměrná hodnota:
92,1 %

Maximální hodnota:
100,0 % 26. 2. 2021

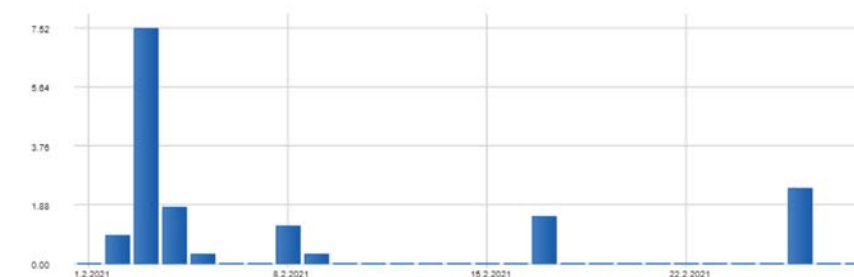
Atmosférický tlak

Minimální hodnota:
997,0 hPa 8. 2. 2021

Průměrná hodnota:
1021,0 hPa

Maximální hodnota:
1042,3 hPa 14. 2. 2021

Srážky pro únor 2021

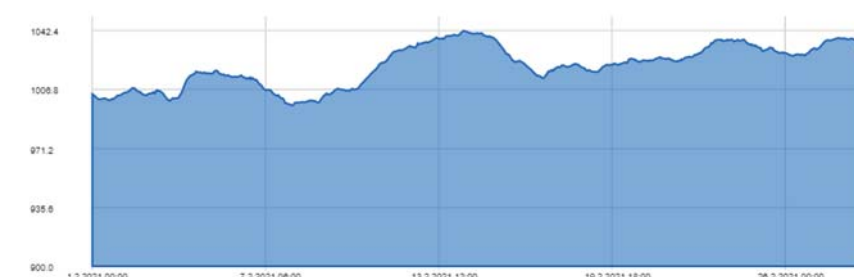
Teplota pro únor 2021

Vlhkost pro únor 2021

Tlak pro únor 2021

Zdroj dat: <http://moje.meteo-pocasi.cz/chlumeck-nad-cidlinou-namesti/>

Slovo šéfredaktorky

Březen – za kamna vlezem, duben – ještě tam budem... Tolik lidová pranostika. Ať už platí, nebo ne, já se rozhodně přikláním k variantě, že je tu konečně tolik očekávané jaro! Se všemi jeho krásami a radostmi, i když třeba ještě někdy chladné a nevlídné. Ale je to především vidina něčeho nového a budeme věřit, že i lepšího nejen kolem nás, ale především v nás. Březen je podle gregoriánského kalendáře třetí měsíc v roce, má 31 dní. Český název měsíce pochází z rašení břiz a začátek březosti zvířat. V období kolem 21. března nastává jarní rovnodennost. Slunce při svém zdánlivém ročním pohybu protíná světový rovník – přechází z jižní polokoule na severní. Původně byl březen v římském kalendáři první měsíc v roce. Začíná vždy stejným dnem v týdnu jako listopad a v nepřestupný rok jako únor. Měsíc březen je také měsícem, do kterého mohou spadat Velikonoce, ale letos tomu tak není. Tyto svátky jsou totiž pohyblivé a jejich datum souvisí s prvním jarním úplňkem. V letošním roce se na ně můžeme těšit až začátkem dubna.

Již naši předkové se na jaro těšili prakticky od zimního slunovratu. Ten byl oslavou právě se „vracejícího“ slunce. To jim přinášelo vždy víru v jeho sílu, což souviselo s nadcházejícím bohatstvím úrody a lepšího živobytí. I my se na jaro, po letošním, ne snad krutém, ale po několika letech, zimě se sněhem a mrazy i v nížinách, určitě těšíme. Vždyť jaro vždy bylo spojováno s něčím novým, radostným a lepším. Tak doufáme, že tomu tak letos opravdu bude.

A v závěru dnešního příspěvku něco málo pro milovníky literatury. Jedním z největších rádců, a také odborníků na práci na zahradě, byl bezesporu Karel Čapek. Tak se, kromě krásné češtiny a milého laskavého stylu, inspirujte, co se zahradou v následujícím měsíci, tedy v dubnu.

Karel Čapek:

Zahradníkův rok (úryvek)

Duben, to je ten pravý a požehnaný měsíc zahradníkův. Ať si jdou do háje

milenci se svým velebením máje; v máji stromy a květiny jenom kvetou, ale v dubnu vyrážejí; vězte, že toto klíčení a rašení, ty puky, pupence a klíčky jsou největším divem přírody, a víc už o nich neprozradím ani slovo; sedněte sami na bobku a hrabejte sami prstem v kypřené zemi, se zatajeným dechem, neboť řečený prst se dotýká křehkého a plného puku. To nelze učit, tak jako nelze slovy líčit polibky a několik málo jiných věcí.

Ale když už jsme u toho křehkého puku, tedy nikdo neví, jak to přijde, ale stává se to nápadně často: když šlápnete do záhonku, abyste na něm sebrali uschlou větvičku nebo vypleli neřáda pampelišku, šlápnete obyčejně na podzemní puk lilie nebo upolínu; tak vám to krupne pod nohou, a vy ustrnete hrůzou a hanbou; v tu chvíli se považujete za netvora, pod jehož kopyty tráva neroste. Nebo s nekonečnou opatností kypříte v záhonku půdu se zaručeným výsledkem, že rozseknete motýčkou rašící cibulku nebo hladce uříznute rýčem klíčky anemon; když zděšení couvnete, rozdrtíte svou tlapou kvetoucí primulku nebo ulomíte mladý chvost delfinia. S čím úzkostlivější opatností pracujete, tím víc natropíte škody; teprve léta praxe vás naučí mystické a surové jistotě pravého zahradníka, který šlápne, kam bůh dá, a přece nic nezašlápne; a když už, tedy si z toho aspoň nic nedělá. Tedy to jen tak mimochodem.

Duben je kromě rašení také měsíc vysazování. S nadšením, ano, a divokým nadšením a nedočkavostí jste objednali u zahradníků sazenice, bez kterých byste nemohli být dále živi; slíbili jste všem přátelům zahrádkářům, že si k nim přijdete pro odnože; nikdy, pravím, nemáte dost na tom, co už máte. A tak se vám jednoho dne sejde doma nějakých sto sedmdesát sazenic, které chcete do půdy; v tom okamžiku se rozhlédnete po své zahrádce a shledáte se zdrcující jistotou, že to nemáte kam dát.

Tedy zahradník v dubnu je člověk, který s vadnoucí sazeničkou v ruce dvacetkrát obíhá svou zahrádku, hledaje píď půdy, na které ještě nic neroste. „Ne, sem to nejde,“ bručí tiše, „tady mám ty zatracené chryzantémy; tady by mně to udusil flox, a tuhle je smolníčka, čert ji vem. Hm, tady se mně

rozlezl zvonek, a tuhle u toho řebříčku také není místo – kampak já to dám? Počkejme, semhle, – ne, tady už je oměj; nebo sem – ale tady je mochna. Tady by to šlo, ale je tu plno tradeskantie; a tuhle – copak to tu vyráží? To bych rád věděl. Aha, tady je drobátko místa; počkej, sazeničko, hned ti ustelu. Tak vidíš, a teď si s pánem-bohem rošť.“

Ano, ale za dva dny zahradník shledá, že ji vsadil rovnou do nachově vyražující pupalky.

Člověk zahradník vznikl jistě kulturou a nikoliv přírodním vývojem. Kdyby vznikl od přírody, vypadal by jinak; měl by nohy jako brouk, aby nemusel sedět na bobku, a měl by křídla, jednak pro tu krásu a za druhé proto, aby se mohl vznášet nad svými rabátkami. Kdo to nezkusil, nemá ponětí, jak nohy člověku překážejí, nemá-li se nač postavit; jak jsou zbytečně dlouhé, je-li nutno je složit pod sebou a dloubat prstem v půdě; jak jsou nemožně krátké, má-li člověk dosáhnout na druhý kraj záhonu, aniž při tom šlápne na polštář pyrethra nebo rašící orlíček. Nebo takhle být zavěšen na popruhu a houpat se nad svými kulturami, nebo aspoň mít čtyři ruce a na nich hlavu s čepicí a víc už nic; nebo mít údy vysunovací jako fotografický stativ. Ale jelikož je zahradník zevně uzpůsoben stejně nedokonalé jako vy ostatní, nezbyvá mu, než aby ukázal, co umí: aby balancoval na špičce jedné nohy, aby se vznášel jako carská baletka, aby se rozkročil na čtyři metry šířky, aby našlapoval lehce jako motýl či konipásek, aby se vešel na čtvereční coul půdy, aby se udržel v rovnováze proti všem zákonům o nakloněných tělesech, aby všude dosáhl a všemu se vyhnul a ještě se při tom pokoušel zachovávat jistou důstojnost, aby se mu lidé nesmáli.

Ovšem při běžném pohledu z dálky nevidíte ze zahradníka nic než zadek; vše ostatní, jako hlava, ruce a nohy, je prostě pod ním. Děkuju za optání, už toho bude hromada: narcisy, hyacinty i tacety; viola cornuta a pupkovec, lomikámen, draba i arabis i hutchinsia a petrklíče a jarní vřes, a co toho rozkvetne zítra nebo pozítří, to budete koukat. To se rozumí, koukat dovede každý...

Mgr. Milena Komárková

Chlumečtí poděkovali zdravotníkům

Nepeč na nařízení, radši peč s námi! Tak se jmenuje akce, v rámci níž se chlumečtí občané rozhodli poděkovat zdravotníkům, kteří se během pandemie starají nejen o covidové pacienty v nemocnicích. Jako první zamířila podpora v pondělí 1. března do novobydžovské nemocnice.

Jak název akce napovídá, pro zaměstnance nemocnice Chlumečtí napekli sladké pohoštění a připravili pro ně balíčky s domácí kosmetikou. Vše dovezli v neděli večer k Michaelae Suchánkové, která v pondělí ráno dárky předala osob-

ně zdravotníkům v nemocnici. „Je to to nejmenší, co můžeme udělat. Jsem ráda, že se do toho zapojilo tolik lidí, že jim není situace lhostejná,“ uvedla.

Bábovky, záviny, buchty, muffiny i relax balíčky udělaly zdravotníkům velkou radost a na sociálních sítích i telefonicky poděkovali chlumeckým občanům za podporu. Akce, kterou zorganizovala místní skupina Milionu chviliek pro demokracii, bude pokračovat každý týden, dokud o ni bude mezi občany zájem.

Hana Živná

Sociální podnik „Švadlenky“ pomáhá lidem, kteří přes své potíže chtějí pracovat

Sociální podnik „Švadlenky“ pomáhá lidem v Královéhradeckém kraji, kteří se ocitli ve finanční nouzi a potřebují práci. Své uplatnění na trhu práce však nachází z nejrůznějších důvodů obtížně – například proto, že jako samoživitelé, nebo ze zdravotních důvodů nemohou pracovat na plný úvazek. Někteří během nouzového stavu přišli o svou práci či brigádu a jiní při hledání práce zažívají opakovaně neúspěch už dlou-

hodobě. Právě těmto lidem dávají „Švadlenky“ novou šanci.

První švadlenkou se stala paní Iveta, která žije nedaleko Hradce Králové. Život se jí obrátil naruby, když se jí stala před 13 lety dopravní nehoda. Zdravotní následky úrazu jí komplikují život dodnes.

Jak sociální podnik funguje?

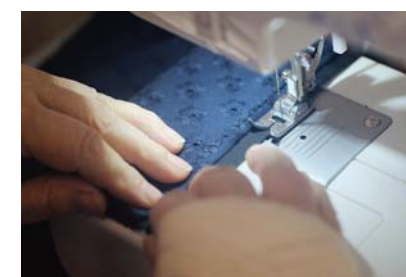
Jednoduše: Švadlence zapůjčíme šicí stroj, domluvíme se na výrobku, na-

koupíme látku a další materiál. Hotové výrobky vyzvedneme a prodáváme na webu www.svadlenky.com. Průměrně 50 % z každého prodaného výrobku zůstává švadlence, zbylá část jde na nákup materiálu, provoz a další vybavení.

Proč nakupovat u Švadlenek?

Protože Švadlenky šíjí kvalitní a praktické výrobky. Při výrobě myslíme nejen na design, ale také na přírodu a zbytky látek dál zpracováváme. A hlavně, protože každým svým nákupem přispíváte k sociálnímu začlenění lidí, kteří, i přes své potíže, chtějí pracovat a žít lépe. A to se vyplatí! ☺

Více informací: www.svadlenky.com, www.facebook.com/svadlenky

Nové vozidlo pro Středisko sociálních služeb Chlumec nad Cidlinou o.p.s.

Firma KOMPAKT spol. s r.o. ČESKOMORAVSKÁ REKLAMNÍ AGENTURA zrealizovala v rámci projektu „Sociální vozidlo“ nové vozidlo pro Středisko sociálních služeb Chlumec nad Cidlinou o.p.s.

Projekt byl realizován hlavně díky všem, kteří přispěli zakoupením reklamní plochy na vozidle. Umožnili tímto předání vozidla do pronájmu sociálním službám, na dobu pěti let za 1,- Kč ročně.

Jménem zaměstnanců a klientů sociálních služeb bych chtěl touto cestou poděkovat všem, kteří se na projektu fi-

nančně podíleli. Zvláštní poděkování patří paní Janě Polanské, obchodnímu zástupci firmy Kompakt spol. s r.o.

Bohužel z důvodu vyhlášení nouzového stavu vládou ČR a dalších mimořádných opatření proběhlo předání pouze za účasti zástupce firmy Kompakt spol. s r.o., starosty Města Chlumec nad Cidlinou a ředitele střediska sociálních služeb.

Ještě jednou děkujeme všem za spolupráci a příspěvky na dobrou věc.

Ing. Ladislav Šimeček

ředitel střediska sociálních služeb

ZACHRAŇME NÁDRAŽÍ PŘEVÝŠOV!

Obec Převýšov, její občané i širší veřejnost vyvíjejí snahu o záchranu prvorepublikové nádražní budovy, která je dominantou obce Převýšov.

V souvislosti s modernizací železnice je uvažováno o variantě, která počítá s demolicí této nádherné budovy.

Více informací naleznete na:
<https://nadraziprevysov.webnode.cz/>

Snaha o záchranu této budovy vyústila v petici, kterou je možné podepsat v informačním centru v Chlumu nad Cidlinou, prodejně elektroinstalačního materiálu, Klicperova 81/IV v Chlumu nad Cidlinou a prodejně potravin Hruška a Obecním úřadu v Převýšově.

Cidlina a Bystřice se symbolicky proměnily v Bečvu

Na mostech v okolí Chlumce se v posledním únorovém týdnu objevily obrázky smutných a plačících ryb a cedule s nápisem „Je suis Bečva“. Tato francouzská věta, v překladu „Já jsem Bečva“, se používá celosvětově pro vyjádření solidarity. Poprvé se objevila v roce 2015 po teroristickém útoku na redakci francouzského satirického časopisu Charlie Hebdo. Co to ale mělo znamenat ve spojitosti s Bečvou a proč zrovna v Chlumu?

Akce pořádaná chlumeckou skupinou Milionu chvilék měla za cíl upozornit na to, že ani po pěti měsících ještě není vyšetřena otrava řeky Bečvy, že postup úřadů a policie při

vyšetřování budí mezi veřejností pochybnosti a že to není jedno ani lidem v Chlumu nad Cidlinou. Dnes je to Bečva, přišť to může být Cidlina nebo Bystřice.

Do řeky Bečvy unikly toxické látky 20. září loňského roku a způsobily úmrtí desítky tun živých ryb a zničily prostředí řeky v délce několika desítek kilometrů. Policejní vyšetřování se stále protahuje, na chyby v postupu úředníků i policie dlouhodobě upozorňují nejen média, ale i odborníci. Více si lze přečíst mj. na webových stránkách <https://www.becva.live/>.

Lenka Šarounová

Hledá se 20. Strom roku

Odstartoval jubilejní 20. ročník ankety Strom roku České republiky. Na www.stromroku.cz mohou lidé nominovat své favority až do Dne Země 22. dubna. Podat návrh může kdokoli – jednotlivci, rodiny, sdružení, firmy, školy i obce. Dvanáct nejzajímavějších finalistů, kteří vzejdou z výběru poroty, bude soutěžit o titul Strom roku v letním online hlasování. Nejpopulárnější strom navíc postoupí do celoevropského kola. To má za sebou loňský Strom roku Jablůň u Lidmanů. Zda uspěla v evropské konkurenci, odhalí Nadace Partnerství na www.evropskystromroku.cz 17. března v 15.00 hodin.

V možná nejpopulárnější české anketě věnované životnímu prostředí se za dvacetiletou historii sešlo již 1 531 stromových přihlášek. „I když anketu Strom roku může vyhrát jen jeden strom, pro mě jsou vítězi všechny přihlášeny. To, že jsou nominovány do ankety, totiž znamená, že je někdo má rád, zajímá se a pečuje o ně,“ nabádá Silvie Zeinerová Sanža z poradatelské Nadace Partnerství.

Pro nominaci stromu do soutěže je potřeba znát několik základních údajů. Vedle příběhu stromu je nutné znát i jeho druh, lokalitu, kde roste, přibližné stáří a obvod kmene ve výšce 130 cm. Šance přihlášky významně zvýší také fotografie ze současnosti i minulosti nebo spolupráce na sběru hlasů s dalšími lidmi a organizacemi. Jednoduchým formulářem provede web www.stromroku.cz.

Finálová dvanáctka vstoupí do letního online hlasování, které bude opět zpoplatněné. Vybrané finance rozdělí Nadace Partnerství zpět mezi finalisty ve formě grantu na výsadbu nebo ošetření stromů. Příběhy starých a vzácných stromů tak pomohou začít psát příběhy těch nových.

„Těším se na fascinující příběhy stromů ze všech koutů České republiky. Ve společné kampani Nadace Partnerství a Nadace Tipsport na výsadbu stromů máme heslo Jeden Čech, jeden strom. Stromu roku proto přeji 10 milionů nominací,“ vyzývá porotkyně soutěže Lucia Štefánková z Nadace Tipsport, generální partner iniciativy.

Harmonogram soutěže:

- ❖ 1. 3. až 22. 4. Sběr nominací
- ❖ 17. 3. 15.00 vyhlášení vítězů Evropského stromu roku online
- ❖ předběžně 3. 5. vyhlášení finálové dvanáctky
- ❖ od 24. 5. focení finalistů
- ❖ 21. 6. start letního hlasování
- ❖ 22. 9. vyhlášení vítězů

David Kopecký

David Kopecký | media relations
david.kopecky@nap.cz | 721 468 231
Nadace Partnerství | Údolní 33 | 602 00 Brno
www.nadacepartnerstvi.cz

Mlýny Mlýnské Cidliny

„No, dneska by to šlo! Tak a teď vám povím tu historku o tom vodníkovi, jak pomohl mlynáři v boji proti vrchnosti...“ To jsou slova pana otce Radima Zvona z filmu „Na samotě u lesa“. Záběry z oblíbené ko-

medie se natáčely v Červeném mlýně u Krašovic v blízkosti Příbrami. My nebudeme jezdit tak daleko. Vydáme se po asi 10 km dlouhé **Mlýnské Cidlině** se zastávkami na jejích mlýnech.

Mlýnská Cidlina začíná v obci Lučice a končí za Žiželicemi, kde se spojuje s řekou Cidlinou. Jedná se vlastně o část původního toku Cidliny, která byla ve 30. letech minulého století místy regulována.

Mlýn Lučice

První zmínka o jeho existenci je v záznamech už z roku 1532. Mlýn, jako ostatně většina z nich, patřil původně vrchnosti. Mlynáři si mlýny pronajímali nebo se stali jejich majiteli. Každoročně museli vrchnosti odvádět část výnosu z polí a maso z hospodářských zvířat. V lučickém mlýně se vystřídalo za ta léta hodně mlynářů, proto si připomeneme jen některé. Mlynář Petr Vohanka, který hospodařil ve mlýně od roku 1571, se zavázal, že bude jednou týdně posílat do chlu-

mecké školy pecen chleba. V roce 1763 zde působil Jan Benedikt Klicpera, dědeček Václava Klimenta Klicpery.

Po další řadě mlynářů koupil mlýn v roce 1835 Josef Řehák. V roce 1915 jeho pravnucek Alois mlýn zmodernizoval. Původní 4 vodní kola nahradil dvěma Francisovými turbínami.

V roce 1923 mlýn koupil Jiří Oliva a v roce 1937 se stal majitelem jeho syn stejného jména. Mlýn byl nákladně přestavěn a patřil svou kapacitou k největším v Podlíní. V roce 1951 mlýn svůj provoz musel ukončit. Dnes je v objektu bývalého mlýna prodejna starožitností.

Mlýn Rakousy

Druhým mlýnem na Mlýnské Cidlině je mlýn v Rakousích. Jedná se o zděnou stavbu, kde mlýnice a dům jsou pod jednou střechou. Francisova turbína byla z původní-

ho mlýniště odstraněna a vystavena nedaleko. Přibližný rok vzniku nebyl dohledán, ale s určitostí víme, že v roce 1930 vlastnil mlýn Václav Dont. Činnost mlýna byla ukončena v roce 1949. V současnosti je mlýn v soukromém vlastnictví.

Mlýn Pamětník

O mlýně v Pamětníku toho víme daleko víc než o předešlém. Ve starých zápisech najdeme, že v roce 1547 musel mlynář odvádět vrchnosti roční nájem 20 korců žita (korec byl asi 93 litry) a 2 vepře. Také zde se vystřídala celá řada mlynářů. Ve druhé polovině 19. století zde například hospodařil Josef

Těšitel, který byl velmi činný ve veřejném životě. Pamětník se díky němu stal střediskem schůzek vlivných osobností. Kromě Josefa Václava Friče zde pobýval František Ladislav Rieger. Traduje se, že mlýn navštívila i Božena Němcová.

V roce 1913 koupil mlýn Bedřich Malý. Zrušil vodní kolo a nainstaloval Francisovu turbínu. Jeho syn Ladislav zde hospodařil až do roku 1948. V roce 1958 byl mlýn uzavřen.

Mlýn Hradištko II.

Mlýnská Cidlina nás dále zavede do sousedního okresu Kolín ve Středočeském kraji. Nedaleko místa, kde do ní ústí potok z Proudnického rybníka, stojí **Štulíkův mlýn**. Jeho jméno vzniklo podle rodu, který po mnoho generací mlýn vlastnil.

Ve 30. letech minulého století zde hospodařil mlynář Ladislav Štulík, jenž se kromě mletí obilí zasloužil o velmi užitečnou věc. Použil dynamo ze mlýna k první elektrifikaci pouličního osvětlení obce. V roce 1948 odešel Ladislav Štulík s částí rodiny do USA a mlýn byl zkonfiskován. Nyní je ve velmi zchátralém stavu. U mlýna stojí pozůstatek turbínové kašny.

Mlýny v Žiželicích

V obci Žiželice nad Cidlinou můžeme vidět mlýny dva. První je **Musílkův mlýn**. Stojí na levém břehu Mlýnské Cid-

Druhý mlýn stojí o samotě v místě zvaném Ostrov. U mlýna je viditelný bývalý náhon a česlo. Podle záznamů vlastnil mlýn v roce 1842 Franz Hampl a v roce 1930 pravděpodob-

Žádný z mlýnů již neslouží původnímu účelu, přesto stojí za to projet si trasu na kole nebo jen tak pěšky. V malebné krajině se dají spatřit vzácné rostliny a spousta vodních živočichů. V každé zmíněné obci najdete kromě mlýnů i další zajímavé stavby.

Pokud se výletu zúčastní také děti, můžete jim vyprávět třeba o tom, že ve mlýně pracoval vždy mlynář, stárek, mládek

lín. Je tvořen několika budovami, kde koncem 20. století sídlila firma Musílek – Mlýn a pekárna. Pekárna je nyní stále v zachovalém stavu. V zápisech z roku 1930 najdeme, že mlýn vlastnil L. Musílek, po němž je pojmenován mlýn i nedaleký jez.

ně Josef Čejka. Budova mlýna je nyní zcela přestavěna, a tedy úplně bez historické hodnoty. Nedaleko mlýna se Mlýnská Cidlina připojuje k Cidlině.

a prášek. Mlynář byl majitel nebo nájemce mlýna, stárek byl starší vyučený mlynář, který domlouval mletí se zákazníky. Mládek obsluhoval mlýn a mlet mouku a prášek byl mlynářský učeň. Lidskou sílu nahradila ve mlýně energie vody z náhonu. Ta přenáší soubory ozubených kol k mlýnským kamenům. Kameny jsou dva – horní pohyblivý a spodní „ležák“. Z násypky k nim padá zrno, kde je rozemleto na mouku. Co

všechno předcházelo tomu, než se zrní do mlýna přivezlo, a co se dál děje s moukou, mohou děti vyprávět zase vám.

V Královéhradeckém kraji už zbyl jediný funkční mlýn, a to nedaleko Hronova. Stojí v obci **Horní Dřevíč** u Stárkova. Mlýnem vás provedou potomci dřívějšího mlynáře a vy získáte základní představu o mletí a uvidíte původní zařízení mlýna staré téměř sto let.

Vydejte se do jamy přírody, objevujte její krásy a načerpejte z ní energii. Je to báječný odpočinek pod širým nebem! A mezi tím vším se potkáte s výtvy, které tady zůstaly po našich předcích. Ještě dlouho nám budou připomínat šikovnost jejich rukou a důmyslnost, se kterou mlýny stavěli.

Mgr. Věra Teplá a Zdeněk Hataš

TERMÍN UZÁVĚREK A VYDÁNÍ VÝTISKŮ CHLUMECKÝCH LISTŮ

Číslo	Datum uzávěrky	Datum vydání
4/21	čtvrtek 1. 4.	čtvrtek 22. 4.
5/21	čtvrtek 29. 4.	čtvrtek 20. 5.
6/21	čtvrtek 27. 5.	čtvrtek 17. 6.
7/21	čtvrtek 1. 7.	čtvrtek 22. 7.
8/21	čtvrtek 5. 8.	čtvrtek 26. 8.
9/21	čtvrtek 2. 9.	čtvrtek 23. 9.

Tisková zpráva Českého svazu ochránců přírody

Uklid'me svět! Na Den Země i po celý rok nás příroda potřebuje!

(ČR, 8. března 2021) Hlavní úklidový termín dobrovolnické akce **Uklid'me svět**, kterou v Česku koordinuje Český svaz ochránců přírody (ČSOP), letos kvůli pandemii posouváme z března až na Den Země 22. dubna. Dobrovolníci však mohou uklízet po celý rok. Do 10. března je možné objednat si u ČSOP na jarní úklidy pytle na odpadky a trička. Počítají se i individuální a rodinné úklidy. ČSOP je zpestří i nejruznějšími aktivitami zaměřenými na poznávání přírody. Více na www.uklidmesvet.cz.

Český svaz ochránců přírody k dnešnímu dni eviduje v akci **Uklid'me svět** více než 100 jarních úklidů. A další stále přibývají. Ukazuje se tak, že i přes složitou situaci, která nyní světu vládne, lidé nezapomínají na své životní prostředí. Do přírody se smí, což bohužel je vidět i na tom, že se plní odhozenými odpadky. K jejich úklidu lze využít jakoukoli

individuální vycházku. Stačí si přibalit s sebou pytel, v němž posbíraný nepořádek z přírody odneseme. I drobný individuální úklid přírodě pomůže a i takovým se můžete pochlubit na webu či na facebookové stránce kampaně **Uklid'me svět**! Navíc počítáme s tím, že postupem času bude možné organizovat i tradiční velké úklidy. Jejich organizátory chceme podpořit nejen metodicky, ale i tradičními úklidovými pytli. A pro šéfy jednotlivých úklidů máme od společnosti ALPINE PRO i pěkná trička. Všichni, kdo věří, že letos úklidovou akci v rámci **Uklid'me svět** zorganizují, by si měli o zásilku pytlů a tričko **požádat do 10. března**.

Ochránci přírody zároveň vyzývají, aby své úklidy na www.uklidmesvet.cz přihlašovali i ti, kteří materiální pomoc využít nepotřebují. „Získáme tak přehled o skutečných počtech proběhlých úklidů, což může motivovat i další případné zájemce o tuto akci,“ říká k tomu Veronika Andrllová, koordinátorka kampaně z Českého svazu ochránců přírody.

Uklízet v přírodě však lze už nyní. A aby taková vycházka spojená s uklízením byla ještě o něco zajímavější, připravuje ČSOP na každý měsíc tematickou soutěž, v níž se spojuje sbírání odpadků s pozorováním přírody. „V tomto týdnu končí zimní soutěž „Kdo zanechal svou stopu ve sněhu či blátě?“ a na konci týdne vyhlásíme další, jarní téma. Výherci každé soutěže se mohou těšit na zajímavé odměny. Také informace o aktuálních soutěžích najdete na webu www.uklidmesvet.cz,” doplňuje Veronika Andrlová z ČSOP.

Uklidme svět je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky jako součást kampaně Clean Up the World. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a pohozené odpadky. Akci **Uklidme svět** od roku 1993 organizuje Český svaz ochránců přírody. Do kam-

paně se každoročně zapojují tisíce dobrovolníků. V letech 2017–2020 se kampaň konala společně s kampaní Uklidme Česko. Od roku 2021 pokračuje opět samostatně. Smyslem kampaně **Uklidme svět** není však jen samotné uklízení odpadků – účastníci zároveň posilují vztah k přírodě s prostředím ve svém okolí.

Kontakt: Veronika Andrlová,
tel.: 773 198 015,
info@csop.cz

Uklidme svět v roce 2021 podpořili: Ministerstvo životního prostředí, Hlavní město Praha, ALPINE PRO, DPD CZ, DB Schenker a EKO-KOM.

ZVONICE NA CHLUMECKU

V Čechách se dodnes zachovalo 340 zvoníc všech druhů a typů. Zvonice jsou specifické stavby, které slouží pro umístění zvonů a manipulace s nimi. Stojí samostatně vedle kostela ne-

bo v jeho blízkosti. Nejstarší zmínka o zvonici pochází z roku 1407, kdy tato zvonice v Hradci Králové vyhořela. Mohla tedy vzniknout ve 2. polovině 14. století.

V blízkém okolí Chlumce nad Cidlinou se nachází 6 zvoníc a všechny stojí za to, abychom se k nim buď pěšky, nebo na kole vydali. Přeji šťastnou cestu a příjemné zážitky!

Lučice

Zvonice je štenýřová (hlavním nosným prvkem jsou 4 rohové sloupy, tzv. štenýře), s křížovými rozpěrami. Byla postavena pravděpodobně v 16. století nebo v době stavby dnešního kostela sv. Benedikta v roce 1718.

Zvon z roku 1586 se zachoval, menší z roku 1575 podlehl válečné rekvizici. Lučická zvonice je jediná podchodná solitérní zvonice v Čechách.

Lovčice

Hranolová patrová zvonice byla postavena roku 1714, a tak nahradila původní dřevěnou a nízkou zvonici. Do zvonového patra byly vyneseny 3 zvony z let 1500, 1585 a 1607. Tato zvonice je jediná zděná.

Končice

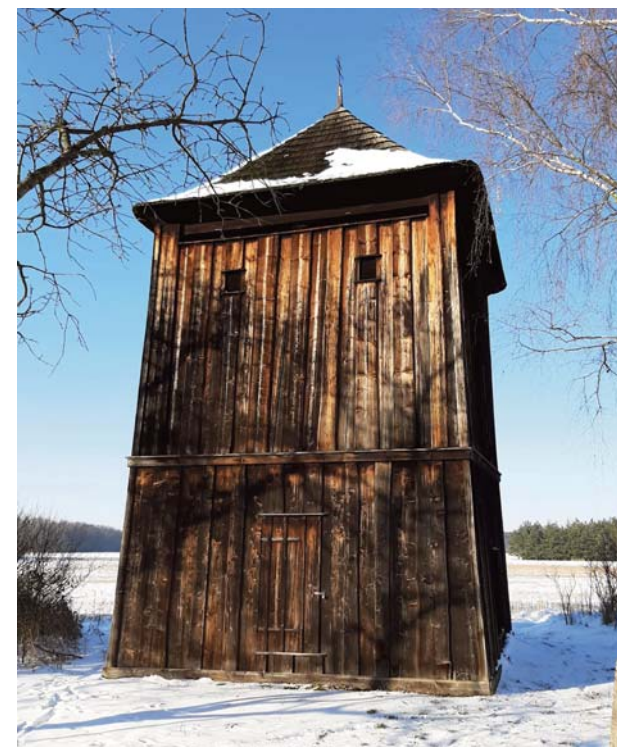
Hranolová dřevěná zvonice na čtvercovém půdorysu byla doložená k roku 1672.

Zřejmě byla poškozena požárem roku 1726, který zničil sousední kostel. Její oprava byla provedena roku 1816. Ve zvonici se dochoval zvon z roku 1576. Střechu zdobí kovaný tepaný kříž.

Újezd

Velmi jednoduchá zvonice, ale typologicky ojedinělá. Neznámo, kdy byla postavena, ale ve farní kronice je uvedeno, že v roce 1576 měla tato zvonice 2 zvony (jeden vážil 12q a druhý 5q). V roce 1828 byla zvonice opravena a nyní v ní je umístěn 1 zvon z roku 1576.

Vápno

Nejmladší zvonice na Chlumecku byla postavena roku 1935. Jedná se o ojedinělý typ štenýřové zvonice, která nahradila původní, jež v 60. letech 19. století vyhořela. Z ní pochází zvon datovaný 1799.

Stará Voda

Zvonice byla postavena zřejmě na přelomu 16. a 17. století. Tato hranolová stavba patří mezi největší a nejhodnotnější zvonice v Čechách. Její zvon má i svoje jméno – Václav. Pochází z roku 1604. Další 2 zvony byly zničeny válkou.

V textu byly použity informace z internetu a knihy Ing. arch. Karla Kuči *České, moravské a slezské zvonice*.
Mgr. Věra Teplá
foto 14. 2. 2021

Výročí dvou chlumeckých badatelů

Sté výročí úmrtí Karla Khuna

Je naší povinností v tomto roce připomenout 100. výročí úmrtí autora studií a poznámek o dějinách našeho města, které později Leopold Novák zpracoval v knižní podobu, Dějin a kulturního obrazu Chlumce nad Cidlinou. Historikovo dílo je o to obdivuhodnější, že Karel Khun nebyl chlumeckým rodákem. Narodil se 14. října 1866 v podkrkonošské Pecce, kterou známe již z doby školních výletů, podobou majestátní částečné zříceniny hradu, který svého největšího rozvoje a renesanční přestavby, dosáhl za Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic. O něm víme, kromě toho, že patřil mezi sedmadvacet českých pánů popravených na Staroměstském náměstí po porážce stavovských vojsk na Bílé hoře, že také patřil k významným cestovatelům, spisovatelům, a dokonce hudebním skladatelům. Možná, že právě odkaz tohoto renesančního muže přivedl později Karla Khuna k jeho zájmu o historii. Než přišel do Chlumce, získal vzdělání na gymnáziu v Jičíně a potom pokračoval na kněžském semináři v Hradci Králové. Jako mladý kněz působil krátce v Německé Rybné. Tato podorlická obec nedaleko Vamberka se dnes jmenuje Rybná nad Zdobnicí. Po celé poslední desetiletí 19. století působil Karel Khun jako kaplan v Chlumci nad

Cidlinou a po smrti svého předchůdce v děkanském úřadu se stal v roce 1900 chlumeckým děkanem. Jeho kněžské dráhy si nebudu všimnout, i když možná již na jejím počátku si svým konáním zřejmě získal část místních obyvatel, a když místo uspořádání nástupní hostiny při jmenování děkanem pro několik městských a okresních představitelů věnoval potřebné prostředky místnímu ústavu chudých. V Chlumci nad Cidlinou působil až do svého náhlého úmrtí 12. prosince 1921. Poznámky z jeho historického bádání po dobu chlumeckého pobytu zpracoval na přelomu třicátých let učitel a ředitel školy Leopold Novák a nákladem městské rady byly chlumecké dějiny vydány v roce 1932. Po vydání knihy městská rada ocenila historikovu práci 5. 9. 1932 rozhodnutím, že jeho hrob na místním hřbitovu je nadále hrobem čestným, místo je ponecháno bezplatně. Autorova badatelská činnost je obdivuhodná. Bádání v archivech nebylo počátkem století jednoduché. Výhodou byly jeho jazykové znalosti. Zatímco dnes jsou archivní spisy soustředěny jednotným archivním zákonem s možností kontaktu internetem, telefonem a jinými komunikačními prostředky, dříve bylo kontakty získat velice obtížné, přestože městský chlumecký archiv a archiv hraběcího rodu byly v místě a na rozdíl od dnešních dnů mohly být některé spisy badateli dokonce zapůjčeny, což dnes není myslitelné. Dostat se k některým informacím, znamenalo se na příslušné místo vypravit, nebo nejdříve napsat dopis a čekat několik dnů na odpověď. Cestu do pražských archivů nešlo vykonat obratem. V archivu města Chlumec nad Cidlinou uloženém ve Státním okresním archivu v Hradci Králové jsou 2 kartony s badatelskou pozůstalostí Karla Khuna. Část nejstarších původních městských archiválií shořela při dřívějších požárech radnice a kostela sv. Václava. Archivní spisy také doplácely na to, že dříve pro jejich uchování

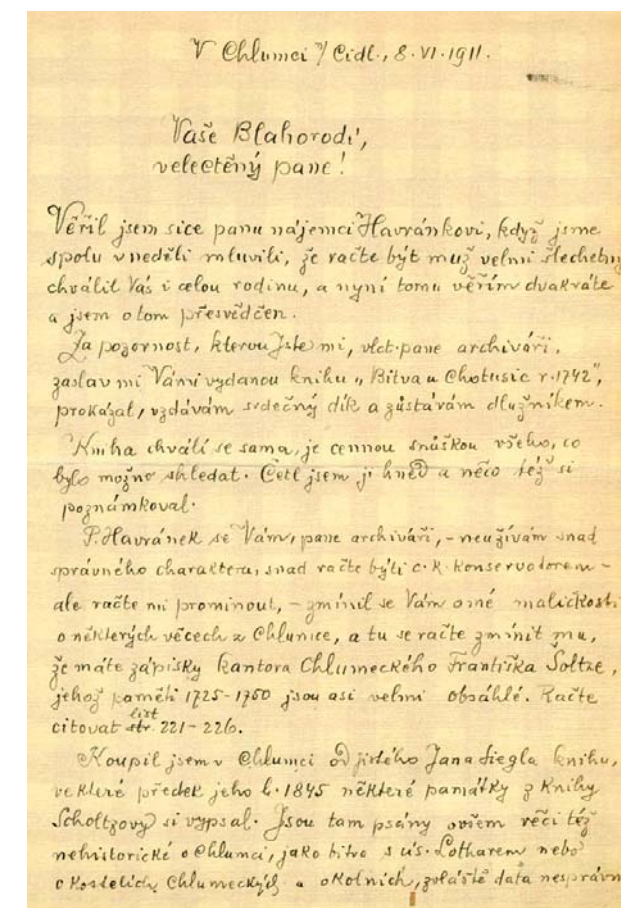
Karel Khun (1866–1921). Foto z publikace Dějiny a kulturní obraz města Chlumec n. C.

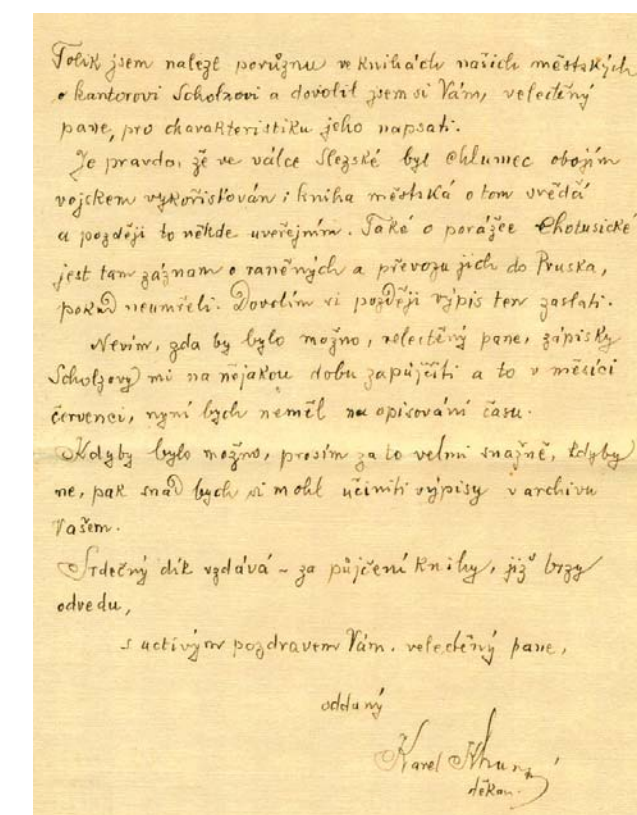
Oznámení o úmrtí Karla Khuna 12. prosince 1921 (SOKA HK)

nebyl žádný řád. Nejstarší nařízení o vedení archiválií v Rakousku a přidružených zemích byl vydán, jak jinak, za panování Marie Terezie v roce 1753. Pražské místodržitelství nařídilo městům pečovat o své archivy v roce 1856. Dříve tedy převážně záleželo na pečlivosti radničních písařů, jak byly dokumenty ukládány. Je pozoruhodné, že podle dostupné informace, byl první soupis chlumeckého městského archivu pořízen asi v roce 1720. Ani s matrikami, vedenými na farních úřadech, které mohou být vzácným zdrojem poznávání života našich předků, to nebylo jednoduché. I když jejich počátek můžeme datovat od počátku 17. století, tak byly vedeny pouze někde a ještě velmi nejednotně. Jednotné vedení matrik můžeme opět datovat obdobím tereziánských a josefinských reforem. Chlumecké matriky, dnes v digitální podobě volně přístupné, počínají až v sedmdesátých letech 18. století. Karel Khun se musel dobře seznámit se starou i nejstarší historickou literaturou, která se v souvislostech vázala také k místním dějinám. Připomenu pouze setkání vojsk knížete Vladislava s vojsky polského knížete Boleslava, na kterou Kosmas klade na pravý břeh řeky Cidliny u vsi Lučice, a Palacký u tohoto setkání jmenuje Chlumec. Obojí tvrzení vycházelo z pouhého ústního podání. Nebylo jednoduché se dostat k písemným odkazům, podle kterých první písemná zpráva o Chlumci nese datum 1235. Badatel se musel seznámit s řadou dalších badatelů a archivních pramenů. Rád budu jmenovat Augusta Sedláčka, který výsledky své badatelské činnosti uplatnil ve své práci o hradech, zámcích a tvrzích,

nebo místopisném slovníku. Také Zikmund Winter, středoškolský profesor, vědec, archivář, spisovatel historických románů chlumeckého badatele inicioval k řadě studií. Pravdivě se mimo jiné zabýval poměry na Karlově univerzitě a partikulárních školách. Zřejmě proto věnoval Khun tolik pozornosti historii chlumeckého školství, včetně učitelů dosazovaných univerzitou. Při popisu chlumeckých dějin vycházel ze studia městského archivu, rodinného hraběcího archivu, archivu velkostatku Kinských, starých urbářů a gruntovních knih, soudních knih atd. Mnoho času zřejmě strávil studiem archivních spisů v pražském Archivu země české a archivu Národního muzea a také v muzejních časopisech. V seznamech odkazů najdeme také církevní archivy, včetně arcibiskupského a hradeckého biskupského. Důležitým zdrojem jeho poznámek byly také farní kroniky a zápisy místních kronikářů a obecních písařů, které však vesměs zahrnovaly velmi krátké období života města. Zajímavé na jeho zápiscích je to, že je často psal na různé útržky papíru, které zřejmě zrovna měl po ruce. Jedním z mála chlumeckých kronikářů, který do svých zápisů zahrnoval události ve městě i okolí, byl učitel František Šolc. Tomu jsem již dříve věnoval v Chlumeckých listech samostatný příspěvek. Děkan Karel Khun se o Šolcových zápiscích zřejmě dověděl z kroniky zakoupené od Jiřího Sieglu (kde dnes jeho zápisky jsou, se mně nepodařilo zjistit). Cestou „nájemce Havránka“ kontaktoval zakladatele čáslavského muzea, na kterého se dopisem obrátil s prosbou o zapůjčení Šolcových zápisků. Zda mu vyhověl, nevím, ale podle jeho vyjádření v Dějinách Chlumce, zpracovaných Leopoldem Novákem, se spíše zdá, že ano. 8. června 1911 napsal dopis panu Klimentu Čermákovi, který je dnes

Dopis Karla Khuna Klimentu Čermákovi z Čáslavi (archiv muzea v Čáslavi)

součástí archivních sbírek čáslavského muzea. Na přiložené fotokopii je zřejmé, jakým úhledným písmem a uctivostí je dopis psán. Proto jeho část přepisuji, aby bylo zřejmé, jaká drobná práce byla součástí badatelského úsilí pana Karla Khuna, který svůj dopis veleznámému správci muzea a předsedovi spolku Včela čáslavská, Klimentu Čermákovi píše: „Vaše Blahorodí, velectěný pane! Věřil jsem sice panu nájemci Havránkovi, když jsme spolu v neděli mluvili, ale račte být muž velmi šlechetný, chválil Vás i celou rodinu, a nyní tomu věřím dvakrát a jsem o tom přesvědčen. Za pozornost, kterou Jste mi vlct. pane archiváři, zaslav mi Vámi vydanou knihu „Bitva u Chotusic r. 1742“ prokázal, vzdávám srdečný dík a zůstávám dlužníkem.“ V další části dopisu píše, jak se dostal k prvním informacím o Františku Šolcovi: „Koupil jsem v Chlumci od jistého Jana Siegla knihu, ve které předek jeho si 1845 některé památky z Knihy Scholzovy si vypsal.“ Dále popisuje a upřesňuje některé chlumecké události. Závěrem dopisu píše: „Nevím, zda by bylo možno, velectěný pane, zápisky Scholzovy mi na nějakou dobu zapůjčiti a to v měsíci červenci, nyní bych neměl na opisování času. Kdyby bylo možno, prosím za to velmi snažně, kdyby ne, pak snad bych si mohl učiniti výpisy v archivu Vašem. Srdečný dík vzdává a za zapůjčení knihy již brzy odvedu, s uctivým pozdravem Vám, velectěný pane, oddaný Karel Khun, děkan.“ Současný chlumecký kronikář, pan Pavel Baldík, ve své dávné studentské práci, označil vydání Dějin a kulturního obrazu města

Chlumce nad Cidlinou svou formou za zastaralé. Asi tomu tak je. Dějiny jdou, tak jak, jdou a každá další doba má jejich vykladače, kteří je posuzují pohledem mladších generací. Karel Khun nám přiblížil chlumeckou historii svým pohledem. Velkou pozornost věnoval duchovnímu životu. K jeho cti patří, že jako katolický kněz zaznamenal také utrakvistickou minulost místní farnosti, rekatolizaci včetně Jednoty českobratrské a židovského obyvatelstva, které se zapsalo do dějin města. O pozornosti, kterou věnoval historii školství, jsem se již zmínil. Město bylo po celou dobu existence ještě po dobu badatelova života svázáno se životem šlechty, nejprve spojené se založením tvrze a hradu, po Bílé hoře s rodem Kinských. Nelze se proto divit, že věnoval značnou pozornost vlivu šlechty na život města pod Karlovou korunou. Dodnes je celá badatelská činnost Karla Khuna zdrojem nenahraditelných informací pro celé generace historiků i nás běžných zájemců toužících po poznání, jaké to v Chlumci bylo, když jsme tu nebyli my. O výsledcích svého poznávání minulosti informoval zájemce veřejnými besedami. Za zmínku stojí besedy uspořádané na úspěšné okresní výstavě v roce 1911. Napsal i několik novinových článků. Navrhoval také, aby město usilovalo o přiznání titulu komorního města. V roce 2012 vydalo brněnské nakladatelství GARN přetisk původního vydání pro mladší zájemce, kterým bylo původní vydání nedostupné.

-ijv-

Inzerce

Nepolisy 142, 50363
zs.nepolisy@seznam.cz
Identifikátor školy: 600 088 758
IČO: 75015706, Datová schránka: nsrmp6i

Základní škola a Mateřská škola, Nepolisy
Dovolujeme si pozvat budoucí prvňáčky a jejich rodiče k

ZÁPISU DO 1. TŘÍDY

na školní rok 2021-2022
konaného v dubnu letošního roku

ve dnech 8.4., 15.4., 22.4., 23.4. od 14:00 do 17:00
a v sobotu 24.4. od 9.00 do 12:00
(způsob organizace zápisu bude upesněn podle epidemiologické situace)

ZVEME NA DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ
(termíny, jak nám situace dovolí)

VEŠKERÉ INFORMACE NALEZNETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH ZŠ A MŠ.

www.zsnepolisy.cz - tel: 734 201 415

MATEŘSKÁ ŠKOLA BERUŠKA

www.msberuska-chlumec.cz

Veselý karneval v MŠ Beruška

V měsíci únoru se lidé odpradávná veselili na masopustech a karnevalech, snad také proto, aby jim zima lépe utekla a aby si zpříjemnili pomalu odcházející dlouhý zimní čas.

V naší mateřské škole se také seznamujeme s různými tradicemi a zvyky našich předků, a proto jsme si všichni po-

vidali o masopustu, zabíjačce, karnevalu. Na poslední týden v únoru pro nás paní učitelky připravily opravdový maskami karneval. Ten probíhal po jednotlivých třídách, a tak se rázem naše mateřská škola proměnila v překrásnou pohádkovou říši. To bylo překrásných kostýmů krásných princezen, pirátů, rytířů... Nechyběla ani pihovatá Pipi dlouhá punčocha a spousta dalších překrásných masek. Maminky a babičky se opravdu snažily, když nám masky připravovaly. Třídy jsme ověnčili nafukovacími balonky, z krepového papíru jsme vyrobili pestrobarevné řetězy, na prostřených stolech se nabízelo ovoce, zelenina i cukroví. Karnevalové veselí doprovázely soutěže, hudba, tanec a nadšení, o čemž svědčí i pořízené fotografie.

Ten, kdo masku neměl, ten si ji mohl vyrobit přímo v mateřské škole. Takže jsme stříhali, natírali, lepili, tvořili..., z čehož měly největší radost asi naše paní uklízečky.

Ještě štěstí, že jsme to všechno tak tak stihli, protože od 1. 3. 2021 se naše školička, díky pandemii, zase uzavřela.

Tak se mějte hezky a všem přejeme hezký začátek jara.
Děti z MŠ Beruška

JSOU Z NÁS STAVITELÉ VĚŽÍ!

S Malou technickou univerzitou spolupracujeme velmi dlouho a rádi. Možná si vzpomenete, že už se z našich dětí v MŠ U Zámku stali stavitelé domů, měst, mostů, městští architekti a nyní už také stavitelé věží.

Abychom se na tento polytechnický projekt dobře připravili, zkoušeli jsme už pár týdnů před jeho začátkem stavět věže z kostek a konstruktivních stavebnic nejen podle vlastní fantazie, ale i podle plánků. Také jsme měli ve třídách fotografie věží a rozhleden z celé ČR. Pilně jsme je prohlíželi a zkoušeli jsme stavět i podle nich.

Dokonce se nám dařilo na školní zahradě stavět věže i ze sněhu. A proto, když k nám do MŠ přijela paní „stavitelka“ ve svítivé helmě, byli jsme všichni dobře připraveni.

Nejprve jsme si připomněli, jaké věže známe a k čemu slouží. Zjišťovali jsme také, jak postavit věž, aby nespadla. To, že věže a stavby musí mít pevnou a širokou základnu, jsme si ověřili při společné pohybové hře.

A pak už děti – v roli stavitelů – začaly se stavbami, a to přímo podle plánků. Pěkně postupně podle náčrtu každý stavitel postavil několik rozdílných věží a pak přišel nejtěžší úkol: na základě technického schématu postavit JESTĚD!

A věrte nebo ne – povedlo se.

Abychom si všechny technické poznatky i dovednosti ověřili a upevnili, vydali jsme se ještě ven, kde jsme postavili věž z papírových kelímků a všichni jsme postupně vyzkoušeli, zda nás – díky pevné a široké základně – unese. Test stability dopadl dobře, a tak mohly být všechny děti odměněny diplomem pro „Stavitelé věží“ od Malé technické univerzity.

Náš projektový den se vydařil a my jsme se hodně naučili a skvěle pobavili.

**děti a zaměstnanci
MŠ U Zámku**

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Chlumec n. Cidl.

ul. 9. května 198, ☎ / fax: 495 485 357, www.ddmchlumec.net

NABÍDKA AKCÍ NA MĚSÍC DUBEN 2021

1. 4. – JARNÍ PUTOVÁNÍ

7. 5. po – pá Vezmi s sebou rodiče, babičku či dědečka a vydej se na dobrodružnou cestu. Úkolem cesty je projít určenou trasu a splnit pár jednoduchých úkolů. Drobná odměna tě nemine. Více informací na www.ddmchlumec.net

1. 4. VELIKONOČNÍ KVÍZ

čtvrtek Vyzkoušej si, jak moc se vyznáš ve velikonoční tematice. Správně vylustěnou tajenku pošli na e-mail: anetka.sadkova@seznam.cz nebo dones přímo do budovy DDM a odměna tě nemine. Více informací na www.ddmchlumec.net

14. 4. TURNAJ V DESKOVÝCH HRÁCH

středa Určeno pro děti od 1. do 9. třídy ZŠ. Přijďte si za soutěžit v deskových hrách. Pro soutěžící jsou připraveny diplomy a drobné odměny. Čas a místo: 14.00 – 15.30 hodin, univerzální učebna DDM Akce je bez poplatku.

11. 1. – VÝTVARNÁ SOUTĚŽ NA TÉMA

16. 4. „JARO JE ZA DVEŘMI“

Pro děti z MŠ a ZŠ. Kategorie: I. MŠ, II. 6–10 let, III. 11–15 let

Vítej, jaro, v zemi dětí,
žije jich tu jako smetl –
kluků, holek, ptáček, stromů.
Vítej, jaro, zpátky domů!

Informace: Držte se tématu nebo básničky. Obrázek může být namalovaný na čtvrtce velikosti A4 nebo A3. Můžete použít různé techniky malování. Pokud na obrázku bude více lepení než malování, nebude obrázek hodnocen. Na zadní straně obrázku uveďte tyto informace: jméno a příjmení, věk, jakou MŠ nebo ZŠ navštěvujete. **POZOR PRODLOUŽENÍ TERMÍNU!!!** Namalovaný obrázek je potřeba donést přímo do DDM nebo zaslat poštou nejpozději do 16. 4. 2021. Z chlumeckých MŠ a ZŠ jej vyzvednou zaměstnanci DDM.

Výstava pro veřejnost bude včas upřesněna. Bude záležet na aktuální situaci v ČR.

Nabízíme letní tábory 2021:

Všeobecný I., 2. 7. – 10. 7. 2021, Frýdštejn

Hl. vedoucí: Lucie Panchartková

Kobliha – Všeobecný II., 31. 7. – 11. 8. 2021, Pecka

Hl. vedoucí: Ondřej Pulec

Judo tábor – 17. 7. – 25. 7. 2021, Svatá Kateřina

Hl. vedoucí: Miloš Steklý. Pro děti z kroužku juda.

Přírodovědný příměstský tábor – 19. 7. – 23. 7. 2021, areál DDM + výlety

Hl. vedoucí: Lucie Panchartková

Přihlášení je on-line na našich webových stránkách nebo přímo v DDM.

Přihlášky na zájezdy, informace:

Středa: 14.00 – 18.00 hodin

budova Občanského centra

www.ddmchlumec.net

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Inzerce

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, CHLUMEC NAD CIDLINOU

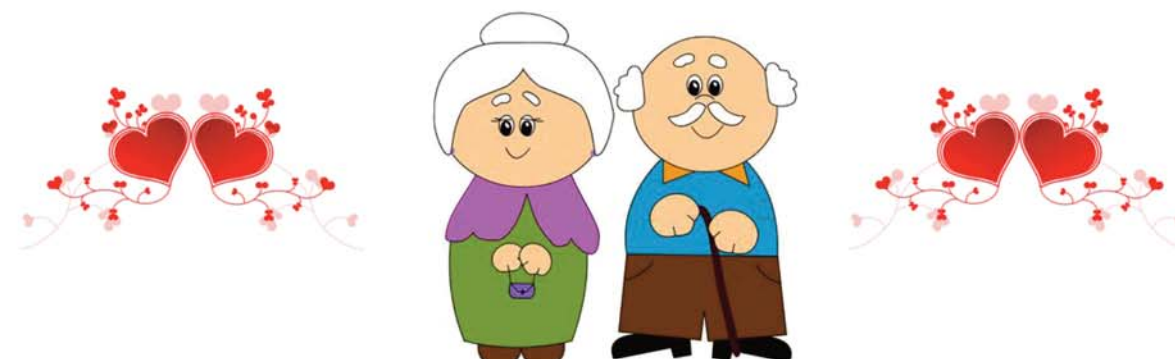
POŘÁDÁ AKCI

PŘÁNÍČKO RADOSTI

! PŘIDEJ SE K NÁM A UDĚLEJ NĚKOMU KRÁSNÝ DEN!

Stačí nakreslit srdíčko (srdíčka) o rozměru A5 (nejlépe na čtvrtku či karton) nebo si srdíčko vyzvednout u dveří DDM.

Srdíčko můžeš vymalovat, ozdobit a k tomu napsat povzbudivý vzkaz. Poté nalepit na špejli (můžeš přinést i bez špejle).

Hotové přáníčko přines do budovy DDM popřípadě do schránky nebo pošli poštou. Přáníčka pak hromadně poputují tam, kde radosti není nikdy dost.

Budou předány seniorům z Domova V Podzámčí.

Odkdy? Akce potrvá od 8. 3. 2021 do 30. 4. 2021.

Předem moc děkujeme za spolupráci s Domovem V Podzámčí a všem, kteří se akce zúčastní.

V případě dotazů pište na e-mail: sadkova@ddmchlumec.net nebo tel. 777 796 748

„Je důležité dělat lidem kolem sebe radost,
aby těch šťastných bylo co nejvíce.“

SKAUTSKOU STEZKOU

WWW.SKAUTCHLUMEC.CZ

SKAUTSKÝM SVĚTEM

PROBLÉMY S PANDEMIÍ

Pandemie způsobuje spousty problémů v životě společnosti i v činnosti Junáka. Chlumečtí skauti chtěli v letošním roce oslavit 100 let skautování v našem městě (oslavby byly v důsledku pandemie přeloženy z roku 2020). Poslední protiepidemická opatření nám však nedávají ani letos naději na uskutečnění oslav. Jenom doufáme, že léto bude klidnější a vyvrcholení skautské činnosti v letních táborech proběhne jako každý rok – to znamená nezapomenutelně nádherně!

VÝROČÍ:

30. 3. 2001 zemřel Karel Felgr. Je to již dvacet let, co odešel do Věčných lovišť čestný vůdce chlumeckého střediska Junáka, bratr Černý havran. Skauti na jeho počest pojmenovali své středisko Středisko Černého havrana. Díky za vše, Černý havrane, co jsi pro chlumecké skauty a Junáka za svůj život vykonal!

5. 4. 1901 se narodil bratr RNDr. Rudolf Plajner, náčelník československého Junáka a pokračovatel A. B. Svojsíka.

24. duben – Mezinárodní den skautů. Svatý Jiří je patronem skautů, a proto 24. dubna každoročně slaví 50 milionů skautů a skautek na celém světě svůj svátek, který byl „povýšen“ na Mezinárodní den skautů.

Sv. Jiří žil ve 3. století a od 12. století je zobrazován na koni jako rytíř ve zbroji, jak zabíjí draka, který se po něm sápe – drak představuje zlo světa a rytíř skauty, kteří proti zlu bojují.

Ivančena 2020. V Beskydách v blízkosti Lysé hory, vysoko nad krajinou, je od roku 1946 budována mohyla na památku skautských obětí zavražděných za německé okupace. Za minulého režimu, v době nejpřísnějších zákazů, kordonů milicionářů a příslušníků SNB, si na svátek sv. Jiří skupiny skautů vždy našly cestu k mohyle. Každý přinesl svůj kámen a dnes jsou jich v mohyle stovky tun, mezi nimi i měsíční kámen darovaný americkými kosmonauty – skauty s českými kořeny, speciálně pro mohylu. A nejméně dva oblázky jsou tam z pamětnického písáku! A mohyla rostla a stále roste...!

Více na www.ivancena.cz.

UDÁLOSTI:

7. duben – Den vzdělanosti Je známou skutečností – Junák má takový zájem nováčků o členství, že musí zájemce odmítat. Mobilizuje proto síly na poli skautského vzdělávání, aby byl dostatek skautských vůdců, kteří by mohli vést oddíly,

tábory. Skautský vůdce musí vychovávat (nestačí umět učit), proto již sto let má předepsané zkoušky z dalších dovedností a praxi. Před dvaceti lety tento systém převzalo ministerstvo školství ČR pro vedoucí dětských organizací.

Den matek – 12. května všichni skauti a skautky, vlčata, benjamínci, světlušky a ostatní členové Junáka přinesou kytičku svým maminkám za jejich láskyplnou péči.

VZPOMÍNKA NA ROK 1968:

17. březen – poslední náčelník Junáka Dr. Plajner žádá rehabilitaci Junáka

22. březen – ustanovuje se nová skautská organizace „Svaz junáků – zálesáků“ ve Svazarmu.

27. březen – ÚV ČSM ruší rozhodnutí z roku 1950 o likvidaci Junáka a vyslovuje se pro jeho plnou rehabilitaci.

29. březen – v nevelkém sále Domoviny v Praze obnovují bývalí činovníci Junáka oficiálně organizaci Junák.

Mika-Köhler

Inzerce

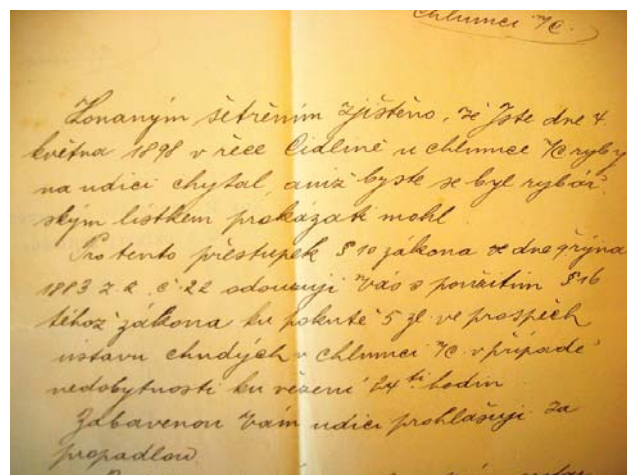
Inzerce

Kde domov můj (3)

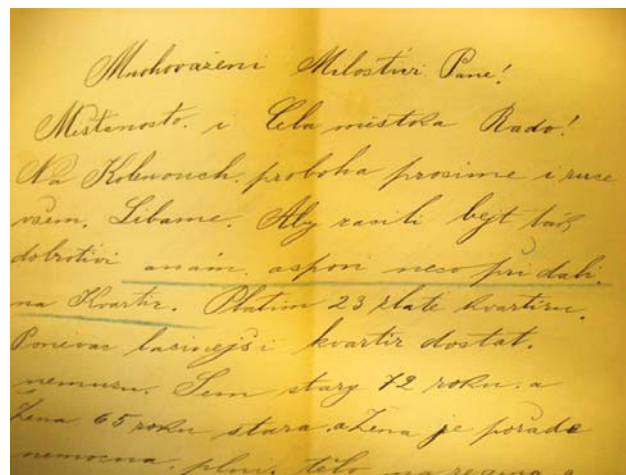
Péče o chudé spoluobčany

Péče o chudé byla nejdříve pouze záležitostí soukromé dobročinnosti a dobročinnosti náboženských společností. Již provizorním obecním zákonem z roku 1849 dostaly obce za úkol zajišťovat péči o chudé a obecní dobročinné ústavy. Poměr občana ke své obci byl označen jako domovská příslušnost a souhrn práv, který vycházel z tohoto poměru, byl definován jako právo domovské. Hlavní význam domovského práva a domovské příslušnosti, které později upravoval zvláštní zákon, spatřuji v povinnosti starat se o chudé. Podobně tak to bylo s obecní péčí o nemocné, kterou obcím přikazoval již císařský patent z josefinské doby. Domovská příslušnost k určité obci byla v době, kdy veřejné pojištění bylo ve svých počátcích, nebo žádné neexistovalo, jediným způsobem zaplacení chudých. Veřejné pojištění pocházelo z Německa, po jehož sjednocení se stal prvním kancléřem Bismarck. Jemu je přisuzován vznik starobního pojištění v osmdesátých letech. Německo mělo velmi dobré sociální zákonodárství. V Čechách došlo k jeho vzniku až v nové republice. Nejsem ten, který by mohl posuzovat, co to je chudoba. Nikdo z nás si míru tehdejší chudoby nedovede představit, ani nikdo ze současných chudých. Ta dnešní chudoba má u nás již jinou hladinu. Ve výkladu příslušných zákonů již z počátku první republiky se praví: „Chudým je ten občan, který je domovským příslušníkem obce a který nemá ať ze své viny, nebo bez své viny takového majetku, nebo takové příjmy, aby mohl uspokojiti nezbytné životní potřeby svoje a své rodiny.“ Míra tehdejších potřeb a současných je nesrovnatelná. Zahrmovala také nezbytné léčení, obec hradila i dopravu do nemocnice i z nemocnice, případně i pohřební náklady (bez církevní asistence). Popisovat příslušné zákony a z nich vyplývající povinnosti od poloviny 19. století po dobu dalších sta let, do poloviny století následujícího, od císařských zákonů po prvo-republikové, by bylo zdlouhavé. V hlavních zásadách se mnoho nelišilo. Jak to bylo v Chlumci? Také naše městečko zkoušelo pod tíhou chudoby, jak bych mohl dokumentovat na řadě archivních dokladů: „Prosba k slavnému městskému úřadu.

Já níže podepsaná kladu svou nejponiženější prosbu o nějakou milostivou podporu z níže uvedených důvodů. Jsem již více roků na svůj sluch chybná a neduhem nezhojitelným na mých nohách postižená, již třiasedmdesát roků stará, takže nejen k práci neschopná, ale ani do okolí si jít vyprosít nemohu. Již osm roků, co jsem ovdořela, pořád jsem to živobytí bídě obhájila, čehož již dokázat nemohu. Nelze mě jinak, než ve velké uctivosti všem pánům dobrodincům se utéci, kladu svou nejponiženější prosbu o nějakou milostivou podporu. Což doufám, že prosba vyslyšena bude. V nehlubší pokorě oddaná Františka F. Ponížená žádost je datována 27. 12. 1887, právě, když se v Prusku rodilo starobní pojištění. Ještě než s podobnými žádostmi z archivu přestanu, jen úvodní část z dopisu, jehož kopii přikládám na fotografii, vyzařuje z něho snad ještě větší poniženost: „Mnoho vážený milostivý pane měšťanosto a celá městská rado. Na kolenou proboha prosím i ruce všem líbáme. Aby ráčili být tak dobrotiví a nám alespoň něco přidali na kvartýr. Platím 23 zlaté (dále zl.) kvartýru, poněvač lacinější kvartýr dostat nemohu. Sem stár 72 roků, žena 65 roků. Žena je pořád nemocná...“ Dopis končí zoufalým závěrem: „Proboha prosíme a ruce jim líbáme Milostpanu měšťanostovi a panu tajemníkovi.“ V životě každé obce nebylo více zápletek, než které vycházely z domovského práva. Obce zcela pečovaly jen o takové chudé, kteří v nich měli domovské právo, také, pokud touto povinností nebyly zavázány jiné osoby. V nouzi nemohly obce odmítnout ani okamžitou pomoc přespolním, ale mohly za to požadovat náhradu na domovské obci, nebo těch, kteří byli takovou pomocí povinni. Jaké bylo sociální rozvrstvení obyvatel města, můžeme také posuzovat podle volebního práva, které měli až do roku 1918 jen muži, a to podle výše daní které odváděli. Volilo se ve třech tzv. sborech. V roce 1887 bylo v 1. sboru 24 voličů (na daních 10 810 zl.), ve 2. sboru (na daních 4 231 zl.) 88 voličů a ve 3. sboru 438 voličů (4204 zl.). Každá skupina, počínaje od 3. sboru, volila samostatně 8 zastupitelů. Celkem 24 zastupitelů, ale vedle žen neměla volební právo skupina nejchudších obyvatel, která neodváděla žádné daně. V roce 1887 mělo město kolem 3 500 obyvatel, volební právo

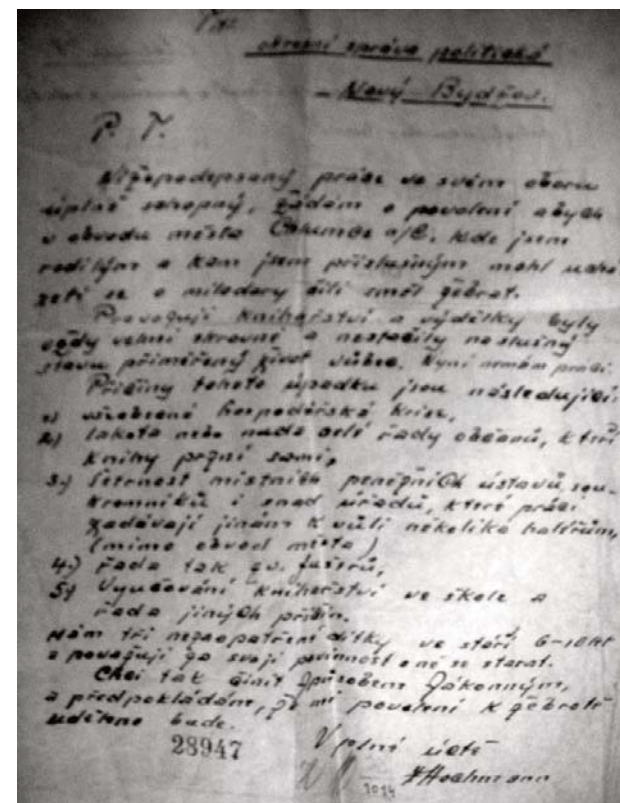

Výměr soudu o pokutě za vodní pých 5 zl. určené ve prospěch ústavu chudých (SOKA HK)

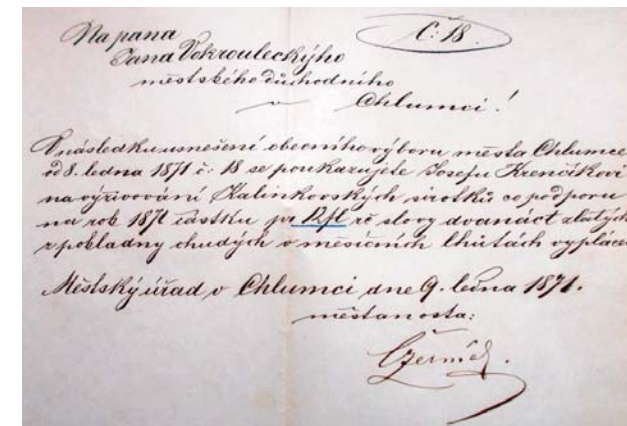
Úvodní část žádosti o příspěvek adresovaný městskému úřadu (SOKA Hradec Králové)

z nich mělo pouze kolem 15 %. Pokud odečteme ženy plátci, dvě třetiny obyvatel můžeme zařadit k chudým, neplatícím žádné daně s možností, že se propadnou mezi žadatele o sociální výpomoc. Tu Město neposkytovalo pouze na vlastní žádost, ale podnět k výplatě mohli dát i sousedé, nebo zastupitelé. K podpoře chudých mělo město zřízen samostatný účet. Ten byl dotován z příjmu základního jmění, malou částkou z ročního rozpočtu města, ale podstatnou částkou z různých darů bohatších spoluobčanů, ale také z různých náhrad, pokut a poplatků, vyměřených soudem nebo městskou policií a úřadem (například pokuty za polní pých, který byl docela rozšířen). O účet chudinského ústavu (ačkoliv nešlo o žádný ústav), který byl také nazýván chudinský účet, nebo pro nás srozumitelněji, chudinský fond, se staral chudinský výbor zastupitelstva. Zastupitelstvo volilo kolem 10 výborů, nebo odborů. Tyto odbory nemůžeme srovnávat se současnými odbory. Ty dřívější byly bez úředníků a jejich členové musely, plnit zcela samostatně zadání představených obce, nebo výborů. Obec vždy pamatovala na školní děti. V roce 1856, kdy školu ještě spravovala církev, hradecké biskupství děkovalo za dary, které mládeži umožňovaly návštěvu školy. V roce 1867 se sešlo pod vánočním stromem podle zápisu ve školní kronice ve škole 64 párů střevců, 12 kabátů, 5 párů spodků, 20 jupek a 8 sukní. Část z darů školní mládeži vždy pocházela z obecního chudinského fondu, část z přímých darů. Slavnost vánočního stromku se následně zřejmě konala každoročně, později i v mateřské škole s podobnými dárky pro chudé žáky. V roce 1880 se na slavnost vánočního stromu sešlo 322 zl. Zpravidla na žádost rodičů bylo nemajetným školákům odpouštěno i školné, které bylo v obecních školách rušeno až v osmdesátých letech, ale na měšťance činilo ještě v roce 1913 40 K

Žádost knihaře Hochmana o povolení k žebráni 1914 (SOKA HK)

ročně, rozdělené do dvou dávek. O odpuštění školného rozhodovala komise ze zástupců školy a obce. U ostatních bylo vymáháno soudně i exekučně. V roce 1908 například exekutor sděluje, že u nařízených školních exekucí nebyl zjištěn majetek. Na počest 50. výročí panování císaře Františka Josefa byl v roce 1896 v Chlumci zřízen dobročinný spolek Alžběta, který pořádal sbírky na ošacení chudých školáků a zejména v zimním období vyvářel polévky a později celé obědy. Patronkou spolku byla také hraběnka Kinská a další ženy chlumeckých VIP, např. manželky advokáta Dobíhala, statkáře Dregera, starosty a dalších představitelů města atd. Tyto ženy se osobně účastnily nejen vyvařování, opatrování potravin od chlumeckých občanů i dalších darů pro školáky pro vánoční slavnost. V roce 1897 bylo přičiněním spolku obdarováno obuví, ale i oděvem 137 chudých žáků. V roce 1902 připravila Alžběta pro chudé žáky 4 925 porcí obědů. Činnost spolku přetrvala až do vzniku ČSR. Dobročinnost, i když to z pohledu 21. století vypadá libivě, byla nezbytnou, ale velmi nejistou součástí života chudých spoluobčanů. Uvedu jen několik příkladů, jak se rodil chudinský fond. Manžel budoucí manželky Zikmunda Kozelky Florentin Hána odkázal chlumeckému ústavu chudých 100 zl., plzeňskému 400 zl., Stanislav Daněk, věnoval v roce 1893 na počest zemřelého otce Josefa Daňka 20 zl., lékař MUDr. Hlaváček v roce 1885 věnoval 50 zl. Starosta Čermák, když v roce 1866 obdržel od císaře zlatý záslužný kříž za postoje v prusko-rakouské válce, rovněž věnoval odměnu místním chudým. Z mladších donátorů budu jmenovat Karla Khuna, který v roce 1901 věnoval na chudé 300 K místo uspořádání hostiny při instalaci na místního děkana. Po Velké válce byla z fondu vyplacena podpora sedmi rodinám legionářů, kteří ještě byli mimo domov. Každoročně byly obvyklé drobnější dary na vánoční strom školákům. V roce 1884 věnoval například Oktavián Kinský 15 zl., starosta Kalina 5 zl. a celkem se tak sešlo 175 zl. Předtím v roce 1873 věnoval na stejný účel, vánoční dar chudým školákům, majitel cukrovaru Tachau 5 zl., lékárník Šerks 3 zl. a Ignác Wenzel, o kterém se ještě zmíním, byl každoročním donátorem solidní taxi. Rok předtím se ve městě konala sbírka na požárem postižené Malé Kosice (Kosičky). Podobné projevy dobročinnosti postiženým sousedům požárem byly obvyklé i uvnitř města, ale to bych odbíhal. Mohl bych při

Pokyn starosty města Čermáka duchovnímu Vokrouhleckému, aby vyplatil 12 zl. podpory Josefu Krenčíkovi, který se stal poručníkem Kalinkových siroteků (SOKA HK)

pomenout sbírku na vyhořelé Národní divadlo, nebo na požárem poničené rázovité podtatranské slovenské obce Vážec již ve třicátých letech minulého století. Hraběcí rodina věnovala místním chudým zpravidla každoročně dříví z lesa na topení, které přiděloval chudinský odbor. U příležitosti zlaté svatby Oktaviána a Anežky v roce 1885 věnovaly 90 m³ dřeva na topení (cena dřeva se pohybovala mezi 4,5–5 zl. za m³). Již v roce 1864 poslal hrabě palivové dříví pro špitál a školu. V roce 1889, již po smrti manželky Anežky, věnoval excentrický hrabě chudým 50 m³ dřeva. Město vrchnostenské správě předalo 87 jmen. Podobně věnoval chudým dřevo z nové pily i Oktaviánův nástupce Zdeněk Kinský. Ke každému takovému počínu vždy patřila příslušná publicita. Jinou cestou, jak doplnit chudinský fond, bylo pořádání městských plesů, nejdříve v sále střelnice, potom v Liverpoolu. V roce 1877 byl výtěžek plesu ve prospěch chudých 143 zl., další ples vynesl 115 zl. V roce 1881 se konal ples v novém sále v Liverpoolu. Pozvánka uváděla vstupné 2 zl. bez omezení dobročinnosti. Jiným příkladem, jak získávat peníze pro chudé, byl prodej tzv. omluvenek. Pod tím názvem se skrývají dnešní novoročenky. Bohatí lidé měli stále méně času, aby mohli osobně blahopřát k Novému roku, proto místo podání ruky posílali omluvenky. Ty městský úřad zakoupil za režijní cenu a rozprodával (dobrovolně povinně) mezi zastupitele a bohatší občany. Výnos z prodeje byl opět poskytnut chudinskému fondu. Tyto dary jen málo překrývaly chudobu větší části obyvatel, i když se vám možná zdá, jak byla společnost lidumilná. K plnění povinnosti pomoci chudým městským úřadem se ještě vrátím v pokračování.

-ijv-

Inzerce

Inzerce

Setkání s Marií Švermovou (2)

(čtení na pokračování)

Když byl Jan Šverma, zvolený loni poslancem Národního shromáždění, v lednu 1936 usnesením politbyra ÚV KSČ pověřen ve funkci šéfredaktora řízením ústředního listu strany, odhodlal se překročit meze stranického deníku a učinit z *Rudého práva* antifašistický list pro nejširší vrstvy pracujícího lidu. V jednom z úvodníků napsal: „Válka, která je připravována Hitlerem a která ohrožuje samostatnost Československa, řadí všechny pokrokové a čestné lidi do tábora antifašistů, který je představován především komunistickou stranou, a do tábora mírové fronty, která je především představována Sovětským svazem. V Československu stojíme před velkým měřením sil mezi fašismem a proletariátem.“

Nadešly dramatické události zářijové politické krize v roce 1938. Mnichovská konference velmocí, Anglie, Francie, Itálie a Německa, které se usnesly přikázat Československu, aby odstoupilo Hitlerovu Německu svá pohraniční území osídlená německou menšinou. Prezident Beneš v strašlivém nervovém napětí, s duší rozervanou drásavými úvahami, marně čekal na stanovisko Moskvy, o jehož zjištění dopoledne požádal sovětského vyslance Alexandrovského. Bylo pro něj poslední jiskřičkou naděje, neboť Moskva stále Československo ubezpečovala svou připraveností poskytnout mu pomoc při agresi ve smyslu spojenecké smlouvy. Čekal marně, neboť Alexandrovskij stále otálel s odesláním jeho dotazu, věda, že je zbytečný. Až před večerem se dotázal Benešova kancléře, zda prezident ještě trvá na jeho odeslání depeše do Moskvy. Kancléř mu sdělil, že odpověď z Kremlu bohužel ztratila význam. Bylo už pozdě. Alexandrovskij nakonec kolem dvanácté československý dotaz do Moskvy odeslal, ale už jen proto, „aby se neřeklo.“ Věděl předem, že Sovětský svaz se v dané chvíli nemíní dát zatahnout kvůli Československu do izolované války s Německem (což bylo tajným přáním lorda Chamberlaina). Pro Jana Švermu, který celé týdny v Rudém právu uklidňoval národ, že mohutná

armáda Sovětského svazu dostojí svým smluvním spojeneckým povinnostem, to byla drtivá rána. „Moskva nás nechala ve stychu stejně jako Francie s Anglií,“ rozčiloval se doma za zavřenými dveřmi. Měl chuť rezignovat a položit stranickou legitimaci. Manželka ho uklidňovala: „Jene, počkej, neukvapuj se, nevíš, co má Moskva v plánu. Stalin to tak jistě nenechá!“ Dal si říct.

Švermovo rozčarování z netečnosti Kremlu k znásilněnému Československu však nepomíjelo, Stalin nechával události probíhat v neprospěch Československa bez ohledu na spojeneckou smlouvu a všechna dosavadní ujišťování a sliby. Když vláda druhé republiky v říjnu zakázala vydávání *Rudého práva* a postavila celou stranu mimo zákon, přičemž každým dnem hrozila německá okupace zbytku Československa, rozhodli se Švermovi emigrovat do Sovětského svazu. Jan odjel do Moskvy již v listopadu, kdežto Marie s patnáctiletou dcerou Jurkou až počátkem roku 1939. Jan je již toužebně očekával na Běloruském nádraží a odvažel si je do dvou přidělených pokojů (jednoho většího pro rodiče v pátém patře a menšího pro dceru o poschodí výš, s celoposchodově přístupnou společnou kuchyní, koupelnou a záchodem) ve stranickém hotelu Lux na nároží Gorkého třídy. Hotel byl ubytovací zařízení pro kominternovské prominenty. Podle Jiřinčina vyprávění vedle nich v pátém patře bydleli němečtí soudruzi, naproti soudružka z Japonska, v jejím sousedství nějaký Angličan, pak tam byl rakouský soudruh Fűrberg se svou českou manželkou. V hotelu byli ubytováni komunisté známých jmen, Palmiro Togliatti, Wilhelm Pieck, dogmatický stalinista Walter Ulbricht... Z Čechoslováků tam tehdy kromě Švermů bydlel Gottwald s manželkou Martou, Bohumír Šmeral, Václav Kopecký, Viliam Široký, Čeněk Hruška. Většinou zarytí stalinisti. S nikým z nich si Švermovi nemohli pohovořit od srdce k srdci na rovinu o tom, co se dělo. Jediné se svým dlouhánem Honzou, když byli sami mezi sebou na ulici nebo v par-

ku, a snad ještě s Pepičkou Slánskou si Marie Švermová mohla potichu a bez obav v důvěrném rozhovoru někde venku na ulici, kde jim nehrozil enkavédistický odposlech, ulevit své nespokojenosti se sovětskými poměry. Bolestně se jí dotklo, když se po svém příjezdu do Moskvy dozvíдалa o hrdelních procesech se známými osobnostmi, jako byl zejména starý revolucionář Nikolaj Bucharin, rektor Leninové školy, kam ji v roce 1926 s Janem vyslala strana. V novinách se o něm dočetla, čemu nebyla schopna uvěřit, že byl hlavou spikleneckého centra. Vždyť ještě nedávno stál vedle Stalina v čele státu. Sám Lenin mu prokázal vrcholnou poctu, když ho nazval „miláčkem strany“. Zloduch Vyšinskij ho obvinil z neuvěřitelného úmyslu zavraždit Lenina, rozdrobit SSSR, připojit se ke spiknutí Tuchačevského se záměrem otevřít frontu v případě války s Německem, spolu s Jagodou dal prý zavraždit Kirova, Maxima Gorkého, Kujbyševa a Menžinského, Svým stoupencům dal údajně pokyn, aby spolupracovali se špiónážními agenty Velké Británie, Japonska, Polska a Německa, s bělogvardějci, trockisty a druhou internacionálou k organizování sabotáží a k vyvolání občanské války a svržení Stalina. Jan Šverma o tom věděl víc, než cenzura dovolila zveřejnit novinám. Dostaly se mu totiž do rukou reportáže z pera britského dopisovatele Mac Leana, kterému stalinisté nemohli nedovolit pronikání k informacím. Se vši opatrností v krajním pobouření Šverma prozradil manželce, že celá obžaloba je krutým mučením vynucenou změtí lživých výpovědí svědků. Ani on ani jeho žena nemohli bez hlubokého rozjitření strávit fakt, že třebaže se Vyšinskému nic z těch hrůzných obvinění nepodařilo Bucharinovi dokázat, byl obžalovaný odsouzen k trestu smrti. „Ten Stalin je zločinec,“ šeptal Jan vzrušeně své ženě. „Proměňuje Leninovu stranu v zločinecký gang!“ Marie propukla v štkavý pláč.

„Bylo mi hrozně, pane Karle, to mi věřte. Celý život člověk něčemu věří, pro něco žije, a najednou vidí, že to bylo

všechno hrozný omyl. A taky jsem se začala strašně bát, aby Honza, stejně rozhořčený a pobouřený jako já, někde v rozčilení něco neprohodil, co by ho dostalo před tribunál. V sovětském Rusku, jak jsem už stačila pochopit, nebylo nic tak snadné jako ocitnout se bezdůvodně v kriminále a na popravišti. Leninismus, i tak už dost pokrývaný nezřízeným terorem a politickou zvůli stranické špičky, se zřetelně přetvářel v nelidsky krutovládny stalinismus.“

Oba byli zdrceni tím, jak se Kominterna z nástroje rozvíjení a šíření socialistické revoluce mění v nástroj Stalinyvy světovládne tyranie. Jak si vynucuje slepou poslušnost komunistů v každé zemi bez ohledu na místní podmínky. Neustálými čistkami si zajišťuje odstranění, dokonce i fyzické odstranění těch, co neplní její a jeho příkazy dost horlivě a s žádoucí bezvýhradností. Však se ten její dlouhán již před deseti lety kvůli stalinskému násilnictví pohádal s vůdcem radikálů Klementem Gottwaldem, stalinistou, který se vrátil ze školení v Moskvě a jako poslanec zvolený v době své nepřítomnosti v Československu za KSČ ztropil hned v parlamentě skandální výtržnost. Ve svém vystoupení jedenadvacátého prosince 1929 zlostně vykřikoval: „... jednoho dne zatočíme s vámi právě tak, jako zatočili ruští bolševici s carem a s buržoazií i s Kerenským...“ Už zmínka o carovi byla pohrůžkou surovým povražděním, jaké postihlo svrženého vladaře s celou rodinou i služebnictvem ve sklepě Ipatěvova domu v Jekatěrinburgu. Gottwald ji za hlučné protestní odezvy celé sněmovny ještě vystupňoval: „My se od ruských bolševiků chodíme do Moskvy učit, jak vám zakroutit krk. A vy víte, že ruští bolševici jsou v tom mistři!“ Švermu Gottwaldovo vyhrožování v parlamentní síni hluboce znechutilo. Neviděl podstatu revoluce ve vraždění a kroucení krky. Švermovi se přičilo i hlasité vytrubování do světa, že Moskva je řídicím centrem neklidu a násilí v jednotlivých zemích.

Jeho přesvědčením byla síla revolučních idejí nikoli násilnosti a vraždění. „Honza už chtěl se vším praštit a ujet někam do ciziny a žít jako normální lidi, ale po dlouhém přemýšlení a debatování jsme se rozhodli ještě počkat s konečným rozhodnutím, neukvapovat se. Konec konců Stalin není strana. Jsou v ní vzdělání a čestní lidé, kteří nakonec odhalí a svrhnu škůdce.“

Když Němci v polovině března 1939 rozbili zmrzačenou Československou republiku a vojensky obsadili české země, byl rozvázný a sebevládný Jan Šverma natolik vyveden z míry, že se jeho manželka chvěla obavami, aby se nedopustil nějaké nepředloženosti. Dokonce aby si v návalu sklíčenosti z beznaděje nesáhl na život. Naštěstí jej strana už v květnu toho roku vyslala do Paříže, aby tu řídil činnost zahraničního byra KSČ a vydával časopis Světový rozhled. Tam jej zastihly zdrcující zprávy: 23. srpna 1939 v jednu hodinu odpoledne přistál na moskevském letišti letoun s třicetičlennou delegací německého ministra zahraničí Ribbentropa. Zhruba o dvě hodiny později začala v Kremlu za Stalinovy účasti předem dohodnutá sovětsko-německá jednání zahraničních ministrů o sovětském návrhu smlouvy o neútočení. Ve dvě hodiny v noci následujícího dne Ribbentrop s Molotovem podepsali oboustranně schválená dvojazyčná znění sovětsko-německého paktu o neútočení včetně tajného protokolu, označená datem

předchozího dne. Paktu, kterým Stalin dodatečně Hitlerovi schválil uchvácení Rakouska i českých zemí a umožnil mu chystaný útok na Polsko s jistotou, že mu nepřijde na pomoc, ale že se naopak k jeho vpádu do Polska připojí, aby se s ním podělil o dobyté území. To Šverma jako redaktor přesvědčující své fašistickou expanzi zneklidnělé čtenáře, že Sovětský svaz stojí neochvějně v čele boje proti hitlerovskému fašismu, i jako kominternista prosadivší programovou linii široké lidové fronty obrany proti fašismu nemohl vidět jinak než jako bohapustou, ničemnou zradu na světovém antifašistickém hnutí.

Za týden, 1. září 1939, německým vpádem do Polska vypukla německo-polská válka, která se vzápětí proměnila ve válku světovou, když se do ní na pomoc Polsku zapojila Francie s Anglií. Janu Švermovi v daleké Paříži se hroutil svět. Ideje, s nimiž spojil svůj život, se rozpadaly jako zpuchřelé zdivo. Sovětský svaz, jež pokládal za opěrný pilíř budoucího šťastného světa, stanul zjevně na straně fašistického Německa. Radoval se z vítězného postupu jeho vojsk! A komunistická strana, již byl Šverma doposud oddán tělem i duší, neboť dávala jeho životu jasný smysl a cíl, přestávala být oporou národně osvobozovacího boje. Zatímco celý národ se sjednotil v odboji vedenému exprezidentem Edvardem Benešem a opřenému o spojeneckou válku proti Hitlerovi, její domáci i Gottwaldovo zahraniční vedení

připustilo, aby byl Beneš i jím řízený odboj v rozporu s převládajícím smýšlením národa negován a hanoben jako agentura imperialismu. S manželkou si Šverma kvůli cenzuře nemohli v dopisech otevřeně sdělovat své názory a pocity, ale paní Marie si dovedla představit jeho rozhorlení nad textem proslovy Václava Kopeckého proneseného v moskevském rozhlase, k němuž jako redakční spolupracovnice vedoucího českého vysílání Rudy Slánského měla přístup, ale jehož odvysílání se jí nepodařilo zabránit. Když mi o tom po padesáti letech vyprávěla, dala mi přečíst azbukový strojopisný záznam, který se jí podařilo přes všechny domovní prohlídky uchovat a zachránit jako doklad Kopeckého názorové prodejnosti: Nabádal český národ, aby pochopil, že NSDAP je socialistickou stranou svým programem příbuznou tendencím a cílům sovětské komunistické strany. Doporučoval protektorátním Čechům loajální postoj k nacistům a snažil se posluchače přesvědčovat, že Hitler nevede imperialistickou válku jako Anglie a Francie, nýbrž spravedlivý boj o rozšíření životního prostoru velkého kulturního národa, aby mu tak zabezpečil nerušený vývoj a důstojné postavení ve světě. „Imperialistickou válku proti Němcům“, podle Kopeckého, čerpajícího svá tvrzení jistě ze sovětských pramenů, „vedou západní mocnosti s Anglií v čele, aby na úkor německého národa opanovaly samy pro sebe světové trhy a odbytiště německého zboží.“ I s padesátiletým časovým odstupem mi bylo odporné číst text rezoluce, kterou se Kopecký v roce 1939 v moskevském rozhlase chlubil jako svým návrhem, schváleným vedením strany půl roku před německým vpádem do Sovětského svazu při uzavření sovětsko-německé Smlouvy o přátelství a hraních z 28. září 1939: „Sovětsko-německé přátelské smlouvy představují úhelny kámen mezinárodní situace, o němž se již roztříštily imperialistické a protisovětské plány anglo-francouzského bloku a o němž se nyní rozbíjejí záměry Spojených států Ameriky... Na podkladě pokračování přátelských vztahů mezi Německem a Sovětským svazem se maří plány Spojených států na rozšíření války na východ. SSSR bude i nadále využívat rozporů mezi imperialisty pro posílení svého

vlastního postavení a bude střežit příchod chvíle, vhodná pro definitivní řešení kapitalistického obklíčení. SSSR na podkladě své mírové politiky získá stále větší sympatie u všech národů, zejména též u pracujícího lidu velkého národa německého. To vše činí z Beneše a jím vedené emigrace zájmem českého národně osvobozovacího boje svrchované nepřátelskou a krajně nebezpečnou agenturu anglo-amerického kapitálu v českých řadách. Z této strany stále hrozí českému národu osudné zneužití, jež by český národ zavedlo do tragické srážky s německým revolučním dělnictvem a hlavní naší nadějí a oporou, se socialistickou vlastí všech pracujících, se Sovětským svazem.“

Bezpečná hnusota kolaborantské podbízivosti tohoto žvanivého komentátorského výplodu Václava Kopeckého nevyprchala z jeho záznamu ani po padesáti letech. Však taky Jan Šverma, když se po pádu Francie složitými a nebezpečnými ilegálními cestami přes Itálii, Jugoslávii a Bulharsko vrátil do Německu nadřuzující Moskvu, roztrpčený porážkou nedůrazného francouzského odporu a sovětskou ekonomickou spoluprací s Německem i jeho agitačně propagandistickým vychvalováním jako Západem odmítnutého navrhovatele míru, při prvním setkání s Václavem Kopeckým v hotelu Lux se na něj zlostně obořil: „Ty mi nechod' na oči, Vašku! To tvoje pučování německých holínek v rádiu bylo k blití!“ Gottwald je usmířoval tvrzením, že to byly omyly dané složitou nepřehledností doby, Šverma nesouhlasil: „Žádná nepřehlednost doby! Bylo to ztamtění zdravého rozumu, to si přiznejte, soudruzi!“

Šverma se znovu zapojil do práce v Kominterně, kde se názorově střetl s dogmatikem Waltrem Ulbrichtem, zastáncem sovětsko-německého sblížení v očekávání německé socialistické revoluce. V řadě článků, v politických úvahách i zasvěcených reportážích kriticky hodnotil porážku Francie. Nezatracoval však francouzskou armádu jako ozbrojenou instituci buržoazního státu. Vytykal jí pouze nedostatečnou technickou a výcvikovou připravenost na moderní válku. Oceňoval nicméně hrdinství, s nímž francouzští vojáci čelili drtivé lidské i technické převaze nepřítele. Vyzve-

dal nezbytnost neustávat v boji proti Hitlerovu Německu na bázi široké lidové vlastenecké fronty. V řadě článků objasňoval také situaci a úkoly národně osvobozeneckého boje Čechů a Slováků doma i v zahraničí. Odmítal sektářské osočování benešovského odboje jako imperialistickou agenturu, horoval naopak pro stmelování jednotlivých složek odboje v jednotlou frontu národní bojového hnutí. Schvaloval krátkodechý Gottwaldův názorový přerod z fanatického stalinisty v národně smýšlejícího komunistu, který se rozhodl sjednocovat odboj na bázi leninského nároku na specifčnost podoby socialismu v každé zemi a proklamovat program svérázné tvářnosti československého socialismu v souladu s místními podmínkami.

V té době Jan Šverma již pod dojmem událostí poslední doby, a zejména v rozladění ze sovětsko-německého kameradšaftu zanevřel na Stalina pro jeho scestné diktátorské deformace vnitropolitických i zahraničněpolitických praktik komunismu. Svě názory ovšem musel v kominternovském prostředí přísně tajit, pokud nechtěl skončit ve sklepení Lubjanky s kulkou v týle. Jedině své milované manželce Máně se mohl svěřovat ve vši úplnosti s bolestnými světonázorovými deziluzemi a pochybnostmi, jež odpovídaly i jejímu stavu mysli. Ona sama svou nespokojenost se stalinskými poměry diskretně sdílela se svou věrnou přítelkyní Josefou Slánskou a jejím manželem Rudou, s nímž spolupracovala v redakci českého vysílání moskevského rozhlasu. Jinak nebylo radno s nikým o těchto záležitostech zapřádat řeč.

O půlnoci před 22. červnem 1941 projel ještě pohraniční stanicí Brest podle dlouhodobě platného jízdního řádu rychlík Berlín-Moskva. Ve tři hodiny v noci oznamovali telefonicky velitelé všech pohraničních úseků, že podél celého protilehlého břehu Západního Bugu je slyšet silný hřmot motorů a jsou vystřelovány celé série světlic. Nad hranicemi přelétaly celé roje bombardérů a tisíce tanků vyjízděly do východních prostorů. Začala sovětsko-německá válka. Ani ve chvíli, kdy telefony v Kremlu byly zahlceny zprávami o těžkém bombardování a ničivém dělostřeleckém ostře-

Inzerce

lování pohraničních měst a rychlém pronikání německých tankových kolon, Stalin nechtěl uvěřit, že Němci opravdu začali válku. Když však do jeho pracovny vešel Molotov se zprávou, že německý velvyslanec se před chvílí dostavil do Kremle a oznámil oficiální vyhlášení války Sovětskému svazu, rozhostilo se v místnosti tíživé ticho.

Českoslovenští vojáci v sovětské intencii se radovali, že konečně začíná válka slibující porážku Hitlerova Německa a osvobození Československé

republiky. Touž naději pocítovali i českoslovenští komunisté v sovětské emigraci. Klement Gottwald okamžitě svolal členy vedení a oznámil, že vypuknutím války s Německem se zcela mění situace československého komunistického odboje. Naváže se spolupráce s exilovou vládou a komunisté se zapojí do výstavby československého vojska v SSSR. Československé odbojné hnutí podle nových směrnic může být velkým činitelem v týlu hitlerovské fronty, ohniskem rozpoutání antihitlerovského nástupu...

Při své práci v zahraničí musí strana nyní vést lid doma ke všem formám pasivního i aktivního odporu i ozbrojeného boje. Musí spolupracovat i s představiteli antifašistické buržoazie i na organizování jednotného odboje československého. Komunistům se nyní ukládá, aby se zařadili do příprav k organizování zahraničních vojenských formací, ovšem s úkolem prosazování vlastního stanoviska v otázce vojenského uplatnění zahraničních Čechoslováků.

Karel Richter

Narozené děti s trvalým bydlištěm v Chlumci n. C.

Tomáš Pultr

Odešli z našich řad

Marie Khopová	85 let
Miroslav Doubrava	59 let
Václav Heteš	43 let
Milan Kadečka	95 let
Vladimír Ovčarič	84 let
Naděžda Kárníková	74 let
Jaroslava Křemenáková	76 let
Martin Netolický	49 let
Květuše Marečková	72 let

Za evidenci obyvatel Bc. Ladislava Zemanová

Dne 18. března 2021
uplynulo již 13 let od úmrtí
paní **ANNY RUDINCOVÉ**.

S láskou vzpomínají manžel,
dcery Lenka a Jitka s rodinami.

HUMANITÁRNÍ SBÍRKA

- **Veškeré oděvy** – dámské, pánské, dětské (nepoškozené s fungujícími zipy).
- **Obuv** – nepoškozená a v párech.
- **Kabelky, batohy** (pouze nepoškozené a s funkčním zipem).
- **Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky.**
- **Přikrývky, polštáře a deky** (pouze péřové).
- **Záclony, závěsy.**
- **Látky** (minimálně 1 m², nedávejte odřezky a zbytky látek).
- **Knihy.**
- **Menší elektrospotřebiče** (i nefunkční).
- **Domácí potřeby** – nádobí bílé i černé, skleničky – vše nepoškozené.
- **Hračky** – nepoškozené a kompletní.

Věci zabalené do igelitových pytlů či krabic, aby se transportem nepoškodily, lze odevzdat na Městském úřadě v Chlumci nad Cidlinou.

8. dubna 2021

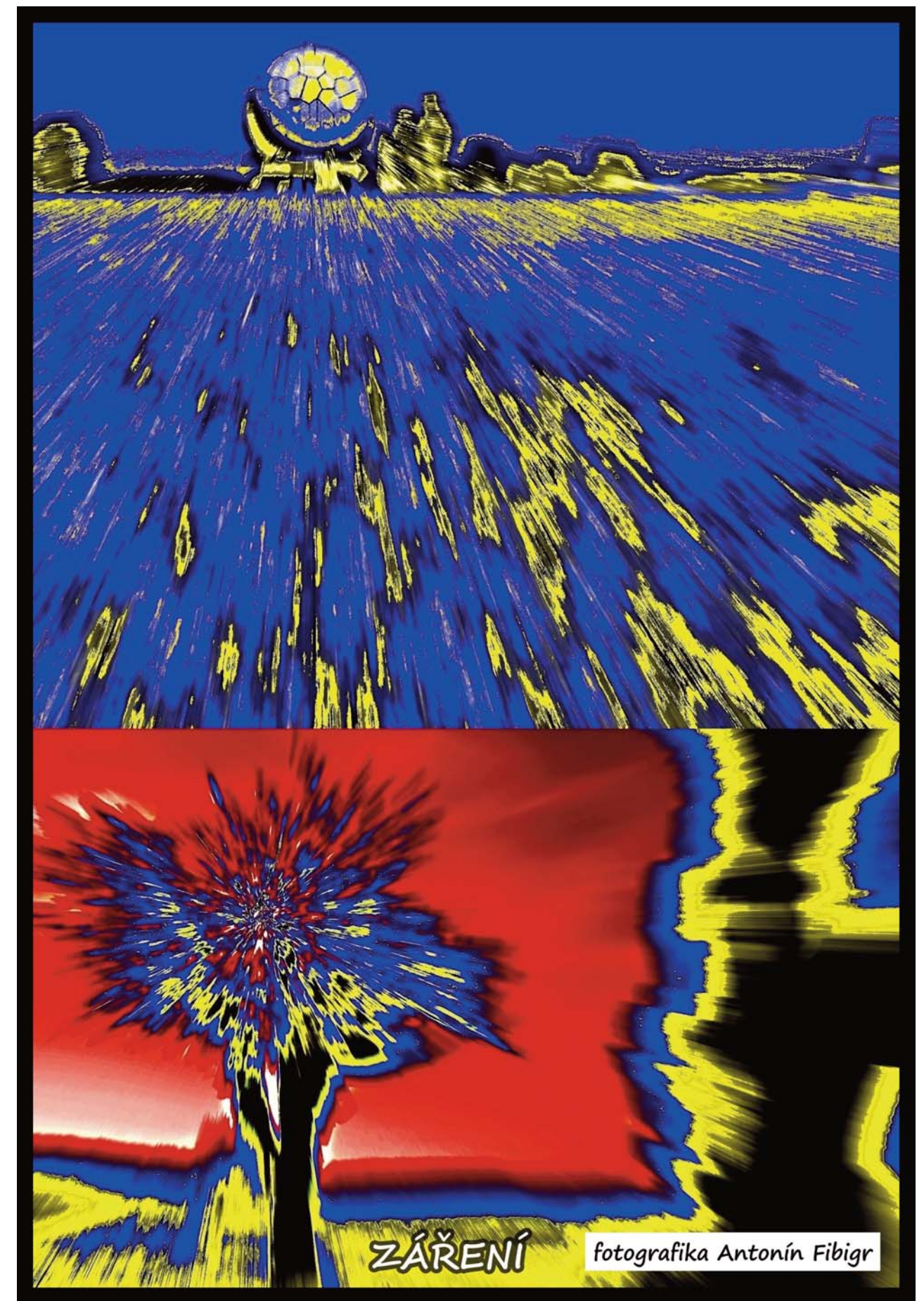
8.00–17.00 hod.

VĚCI, které **NELZE** VZÍT:

- ledničky, televize, počítače a jinou elektroniku, matrace, koberce
- nábytek, jízdní kola a dětské kočárky
- znečištěný a vlhký textil

Sbírka bude předána do Diakonie Broumov

CHLUMECKÉ LISTY • Periodikum – 12x ročně • Číslo 3, vydáno 25. března 2021 • Náklad 960 ks • Vydává město Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 64/I, IČO: 00268861 pod registrační značkou MK ČR E 11410 • Místo vydání – Chlumec nad Cidlinou • Řídí redakční rada pod vedením šéfredaktorky Mgr. Mileny Komárkové • Vytiskl TNM Print, s.r.o., Poděbrady • Příspěvky nejsou honorovány a nevrací se • Příspěvky zasílejte **psané na stroji ob řádek** na adresu: Městský úřad – správní odbor, 503 51 Chlumec nad Cidlinou, telefon 495 703 891 nebo **elektronickou poštou** na adresu: chlisty@seznam.cz • Názory vyjádřené v článkách se nemusí shodovat s názorem redakce a vydavatele • Foto na první straně obálky Ant. Fibigr • **Uzávěrka příštího čísla 1. 4. 2021**

ZÁŘENÍ

fotografika Antonín Fibigr